პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

საქართველოს მუშათა და გლეხთა მთავრობის კანონთა და განკარგულებათა კრებული 1924 წ.

იუსტიციის სახალხო კომისარიატის გამოცემა

Собрание Узаконений и Распоряжений Рабоче-Крест. Правит. Грузии 1924 Г.

Издание Народного Комиссариата Юстиции

[redacted] ოქტომბერი	№ 5	ნაწ. პირველი	Октябрь [redacted]	№ 5	Отд. ПЕРВЫЙ

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

21. დადგენილება № 111 ც. ა. კ. „ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალში 1923 წ. იანვრის 1-მდე აღძრულ საქმეთა მოსპობის შესახებ“.

22. დადგენილება № 112 ც. ა.კ. „საქართველოს ყოფილი დამფუძნებელი კრებისა და მენშევიკური მთავრობის ზოგიერთი წევრის ქონების კონფისკაციის შესახებ“.

23. დადგენილება № 33 ს. კ. ს. „სპეციალური მოწმობების პროფესიონალურ კავშირთა საწევრო ბილეთებით შეცვლის შესახებ“.

24. დადგენილება № 34 ს. კ. ს. „საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის საელექტროფიკაციო სექციის დებულების დამტკიცების შესახებ“ (დებულებითურთ).

25. დადგენილება № 35 ს. კ. ს. „საქართველოს სამკურნალო საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის სამმართველოს დებულების დამტკიცების შესახებ“.

26. დადგენილება № 36 ს. კ. ს. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“ (დებულებითურთ).

27. დადგენილება № 37 ს. კ. ს. „შრომის საქმეთა პროკურატურის შესახებ“.

СОДЕРЖАНИЕ:

21. Постановление № 111 ВЦИК'а. „О прекращении в Военном Трибунале Груздивизии дел. возникших до 1-го января 1923 г.“.

22. Постановление № 112 ВЦИК'а. „О конфискации имущества некоторых членов бывшего Учредительного Собрания и бывшего меньшевитского Правительства Грузии“.

23. Постановление № 33 СНК. „О замене специальных удостоверений членскими билетами профессиональных союзов“.

24. Постановление № 34 СНК. „Об утверждении положения о Секции по электрофикации при Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии“ (с положением).

25. Постановление № 35 СНК. „Об утверждении положения об Управлении Государственной торговли медицинским имуществом Грузии“ (с положением).

26. Постановление № 36 СНК. „Об утверждении и введении в действие Положения об учреждениях Уголовного Розыска Соц. Сов. Республики Грузии“ (с положением).

27. Постановление № 37 СНК. „О прокуратуре по трудовым делам“.

10-07-07.

21. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 111

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა

ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალში 1923 წლის იანვრის 1-მდე აღძრულ საქმეთა მოსპობის შესახებ.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1924 წლ. სექტემბრის 19-ს დადგენილების თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

იმ მიზნით, რათა დაჩქარებით მოხდეს გამოძიება და ნორმალური მსვლელობა მიეცეს ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალში გასარჩევ უაღრესი მნიშვნელობის საქმეებს, აგრეთვე რათა განტვირთულ იქნეს საპატიმრო ადგილები და დასჯის პოლიტიკა უფრო მიზანშეწონილად წარიმართოს:

1. მოისპოს ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალში ყველა ის საქმე, რაც 1923 წლის იანვრის პირველამდე ჩადენილი დანაშაულის გამო აღიძრა და რომლის წინასწარი გამოძიება ჯერ დამთავრებული არ არის, ან რომელიც ამა დადგენილების ადგილობრივ მიღებამდე არ გარჩეულა სამსჯავრო სხდომაზე, გარდა იმ დანაშაულთა საქმეებისა, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58—73 მუხ., 76 მუხ. 1 ნაწ., 86 მუხ., 109 მუხ. 2 ნაწ., 113, 114 მუხ., 115 მუხ. 2 ნაწ., 117 მუხ. 2 ნაწ., 117^1 მუხ. 2 ნაწ., 122 მუხ., 131 მუხ. 2 ნაწ., 132 მუხ. 2 ნაწ., 134 მუხ. 2 ნაწ., 146, 147 მუხ., 153 მუხ. 2 ნაწ., 170—176 მუხ., 187 მუხ. „გ“ პუნქტი, 187^1, 191 მუხ., 198 მუხ. შენიშვნასა, 203, 211^3 მუხ., 213 მუხ. 3 ნაწ., 215 მუხ. 3 ნაწ., 219 და 220 მუხლებში.

> **შენიშვნა.** საქმის მოსპობა, რაც ამა მუხლშია აღნიშნული, თვითეულ ცალკე შემთხვევაში დასაბუთებული დადგენილებით, შეიძლება არ გავრცელდეს იმ კერძო მოქალაქეზე, რომელიც მშრომელთა კლასს არ ეკუთვნის, ან ამა დადგენილების შეფარდების ღირსი არ არის.

2. როგორც გამონაკლისი სისხლ. სამ. საპრ. კოდ. 454 და 458 მუხლში აღ-

21. Постановление № 111

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О прекращении в Военном Трибунале Груздивизии дел, возникших до 1-го января 1923 года.

Согласно постановления Президиума ЦИК-а С. С. С. Р. от 19-го сентября 1924 года Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов постановляет:

В видах ускорения производства следствия и возможности обеспечения нормального движения в Военном Трибунале Груздивизии дел, имеющих более важное значение, ввиду перегруженности мест заключения и в видах более целесообразного направления карательной политики:

1. Прекратить производством в Военном Трибунале Груздивизии дела, преступления по коим совершены до 1-го января 1923 года и по которым еще не закончено предварительное следствие, или кои к моменту получения настоящего Постановления не были заслушаны в судебном заседании, за исключением дел о преступлениях, предусмотренных следующими статьями Уголовного Кодекса С. С. Р. Г.: ст. ст. 58—73, ч. 1 ст. 76, ст. 86, ч. 2 ст. 109, ст. 113, ст. 114, ч. 2 ст. 115, ч. 2 ст. 117, ч. 2 ст. 117^1, ст. 122, ч. 2 ст. 131, ч. 2 ст. 132, ч. 2 ст. 134, ст. 146, ст. 147, ч. 2 ст. 153, ст. 170—176 включительно, п. „в“ ст. 187, ст. 187^1, ст. 191, примечание к ст. 198, ст. 203, ст. 211^3, ч. 3 ст. 213, ч. 3 ст. 215, ст. 219 и ст. 220.

> *Примечание.* Указанное в настоящем пункте прекращение производством дел по мотивированному в каждом отдельном случае постановлению может и не быть применено к тем из отдельных граждан, которые не принадлежат к классу трудящихся, или не заслуживают применения настоящего Постановления.

2. В изъятие из правил ст. ст. 454 и 458 Угол. Проц. Кодекса освобо-

ნიშნული წესისა, ვადამდე პირობითი განთავისუფლების შეფარდებით, განთავისუფლებულ იქნეს ის, ვისაც ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალის მიერ სასჯელი გადაეწყვიტა სამ წლამდე და ვინც უკვე მოიხადა ამ სასჯელის ერთი მესამედი.

შენიშვნა. ვადამდე განთავისუფლება, რაც ამა მუხლშია აღნიშნული, ცალკე შემთხვევაში დასაბუთებული დადგენილებით შეიძლება არ გავრცელდეს იმ კერძო მოქალაქეზე, რომელიც მშრომელთა კლასს არ ეკუთვნის, ან ამა დადგენილების შეფარდების ღირსი არ არის.

3. იმ პატიმართ, რომელნიც ქართული დივიზიის ტრიბუნალში წარმოებულ საქმეზე გამოძიებაში არიან მიცემულნი და რომელთაც დღიდან შეპყრობისა ექვს თვეზე მეტ ხანს დაჰყვეს პატიმრობაში, შეეცვალოთ აღმკვეთი ღონისძიება, იმის მიუხედავად, თუ ვისგან არიან შეპყრობილნი.

შენიშვნა. უკეთუ საჭირო იქნება პატიმრობის ვადის განგრძობა განსაკუთრებით რთული საქმის თაობაზე გამოძიებაში მყოფი პატიმრისათვის, განსაკუთრებულმა კომისიამ (იხ. 6 მუხ.) უნდა გამოიტანოს დასაბუთებული დადგენილება, წარუდგინოს იგი რესპუბლიკის პროკურორს და სთხოვოს ვადის გაგრძელება.

4. ამასთან ერთად დაევალოს პროკურორს და ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალს გადასინჯოს წინასწარ პატიმრობაში მყოფთ დანარჩენ დაპატიმრებულთა საქმეები იმის გამოსარკვევად, შესაძლებელია თუ არა მათთვის აღმკვეთი ღონისძიების შეცვლა.

5. ამა დადგენილების მე-2 მუხლი არ გავრცელდება ქონებრივ გადასახდელზე.

6. ამა დადგენილების იმ ნაწილების განხორციელება, რაც მე-2 და 3 მუხლში არის გათვალისწინებული, დაევალოს განსაკუთრებულ კომისიას, რომელიც შესდგება სრულიად საქართველოს საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წევრებისა, კავკასიის წითელდროშიანი არმიის სამხედრო ტრიბუნალის თავმჯდომარისა, კავკასიის წითელდროშიანი არმიის სამხედრო პროკურორისა და ქართული დივიზიის სამხედრო ტრიბუნალის თავჯდომარისა და პროკურორისაგან პირველ მათგანის თავმჯდომა-

дить от дальнейшаго содержания под стражей, применив условно-досрочное освобождение к осужденным Военным Трибуналом Груздивизии на срок до 3-лет, в случае отбытия ими одной трети наказания.

Примечание. Указанное в настящем пункте досрочное освобождение по мотивированному в каждом отдельном случае постановлению может и не быть применено к тем из отдельных граждан, которые не принадлежат к классу трудящихся, или не заслуживают применения настоящего Постановления.

3. Изменить меру пресечения в отношении тех подследственных заключенных по делам Военного Трибунала Груздивизии, которые находятся под стражей свыше 6-ти месяцев, со дня задержания, кем бы оно ни было произведено.

Примечание. В случае признания необходимым продления срока содержания подследственных заключеннных по особо сложным делам, особые комиссии (см. п. 6) выносят мотивированные постановления и представляют их с ходатайством о продлении срока Прокурору Республики.

4. Наряду с этим поручить прокурору и Военному Трибуналу Груздивизии пересмотреть дела также и в отношении остальных содержащихся в предварительном заключении для выяснения возможности изменения меры пресечения.

5. Действие статьи 2-ой настоящего Постановления на имущественные взыскания не распространяется.

6. Проведение в жизнь настоящего Постановления в части, предусмотренной ст. ст. 2 и 3, возложить на особые комиссии в составе Члена Грузцика, Председателя Военного Трибунала К. К. А., Военного Прокурора К. К. А., Председателя Военного Трибунала и Прокурора Груздивизии, под председательством первого из них, в части же касающейся ст. ст. 1 и 4 настоящего Постановления—на Военный Трибунал и Военную Прокуратуру.

რეობით. ხოლო ამა დადგენილების იმ ნაწილების განხორციელება, რაც 1 და 4 მუხლშია გათვალისწინებული დაევალოს სამხედრო ტრიბუნალს და სამხედრო პროკურატურას.

7. ამა დადგენილებაში აღნიშნული ღონისძიებანი უნდა დამთავრებულ იქნეს ერთი თვის განმავლობაში დღიდან ამა დადგენილების ადგილობრივ მიღებისა.

8. მეთვალყურეობა ამა დადგენილების განხორციელებისათვის, იმ ორგანოთა გარდა, რომელთაც ამის უფლება მინიჭებული აქვთ საბჭ. სოც. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1924 წლის სექტემბრის 19-ს დადგენილებით, მიენდოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის პროკურორს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1924 წლ. ოქტომბრის 15

ტფილისი—სასახლე.

22. დადგენილება № 112

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს ყოფილი დამფუძნებელი კრებისა და მენშევიკური მთავრობის ზოგიერთი წევრის ქონების კონფისკაციის შესახებ.

ამა წლის აგვისტოს დამლევს საქართველოში მომხდარ თავად-აზნაურულმენშევიკურ ავანტიურას, რასაც მიზნად ჰქონდა საქართველოს მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების დამხობა, სულს უდგამდნენ ყოფილი მენშევიკური მთავრობის წევრები, რომელნიც დღეს ემიგრაციაში იმყოფებიან და საბჭოთა ხელისუფლების მტრების კარნახით განაგრძობენ საზღვარგარეთ თავიანთ ბოროტ მოღვაწეობას საქართველოს მუშათა და გლეხთა წინააღმდეგ.

ამის გამო საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მუშათა და გლეხთა ხელისუფლება საჭიროდ სცნობს ნოე ჟორდანიას ყოფილი მთავრობისა და ყოფი-

7. Указанные в настоящем Постановлении мероприятия должны быть закончены в месячный срок со дня получения настоящего Постановления.

8. Общее наблюдение за проведением в жизнь настоящего Постановления, помимо органов, коим предоставлено это право постановлением ЦИК'а С. С. С. Р. от 19 сентября 1924 года, предоставить Прокурору Республики С. С. Р. Г.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1924 г. октября 15.

Тифлис—Дворец.

22. Постановление № 112

Всегрузинскаго Центрального Исполнительного Комитета Советов

О конфискации имущества некоторых членов бывшего Учредительного Собрания и бывшего меньшевитского Правительства Грузии.

Имевшая место в конце августа сего года дворянско-меньшевитская авантюра, направленная к свержению власти Рабочих и Крестьян Грузии, вдохновлялась лицами, принадлежавшими к числу членов бывшего меньшевитского правительства, ныне находящихся в эмиграции и продолжающих за границей под диктовку враждебных Советской Власти сил свою преступную деятельность против рабочих и крестьян Грузии.

Поэтому Рабоче-Крестьянская Власть ССР Грузии признает необходимым лишить этих находящихся в эмиграции и причастных к авантюре членов бывшего правительства Ноя Жор-

ლი დამფუძნებელი კრების ემიგრაციაში გადახვეწილ და ხსენებული ავანტიურის მონაწილე წევრებს ჩამოერთვას მათი კუთვნილი ქონება, რომელიც საბჭოთა ხელისუფლების ტერიტორიაზეა, და მოხმარდეს იმ ზარალის ანაზღაურებას, რაც საქართველოს მუშათა და გლეხთა სახელმწიფო მეურნეობას მიაყენა ვერაგულმა ავანტიურამ.

ამ მოსაზრებით საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 70 მუხლის გამონაკლისად და საქართველოს რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წლის მარტის 26-ს თარიღითა და 21 №-ით გამოცემული დადგენილების დასადასტურებლად—მთელი ქონება ყოფილი მენშევიკური მთავრობის და ყოფილი დამფუძნებელი კრების წევრებისა, რომელნიც ამ ჟამად ემიგრაციაში არიან და ამას წინად მომხდარ გამოსვლასთან კავშირი ჰქონიათ,—ჩამორთმეულ იქნეს კონფისკაციის წესით.

2. ოჯახის გაჭირვებულ და შრომის უნარმოკლებულ წევრებს, რომელთაც 1-ლ მუხლში აღნიშნული პირნი არჩენდნენ—დაეტოვებათ საჭირო საოჯახო ნივთები, წვრილი და შინამრეწველობის იარაღი, უკეთუ ეს უკანასკნელი არსებობის სახსარია და არ წარმოადგენს სხვისი შრომის ექსპლოატაციის საგანს, და აგრეთვე საკვები პროდუქტები.

3. ამა დადგენილების აღსრულება დაევალება იუსტიციისა და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატებს, რომელთაც ევალებათ გამოსცენ სათანადო ინსტრუქცია.

სრ. საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრ. საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმ. კომიტ. მდივანი **ს. თოდრია.**

1924 წ. ოქტომბრის 31.

ტფილისი—სასახლე.

дания и бывшего Учредительного Собрания, принадлежащего им имущества, находящегося на территории Совласти, обратив это имущество на возмещение убытков, причиненных предательской авантюрой государственному хозяйству рабочих и крестьян Грузии, а потому ЦИК Грузии постановляет:

1. В из'ятие статьи 70-ой Гражданского Кодекса ССР Грузии и в подтверждение постановления Ревкома Грузии от 26 марта 1921 года за № 21 все имущество бывших членов меньшевитского правительства и Учредительного Собрания, находящихся в эмиграции и причастных к недавнему выступлению, подвергнуть конфискации.

2. Нуждающимся и нетрудоспособным членам семьи, находившимся на иждивении указанных в пункте 1-ом лиц, оставить необходимые предметы домашнего обихода, орудия мелкого и кустарного производства, если таковые служат средством к существованию и не являются предметами эксплоатации труда, а также продукты питания.

3. Приведение в исполнение настоящего постановления поручается НК Юстиции и НКВД, коим издать соответствующую инструкцию.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *М. Цхакая.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1924 г. Октября 31.

Тифлис-Дворец.

23. დადგენილება № 33

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

სპეციალური მოწმობების პროფესიონალურ კავშირთა საწევრო ბილეთებით შეცვლის შესახებ.

რათა დაწესებულებანი და საწარმონი, აგრეთვე კავშირების დაბალი ორგანოები განტვირთულ იქნენ მუშა-მოსამსახურეთათვის იმ ოფიციალური მოწმობებისა და ცნობების მიცემისაგან, რაც წარსადგენია კომუნალურ, საგადასახადო, საბინაო და სხვა ორგანოებში შეღავათის მისაღებად, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. იმ შემთხვევაში, როდესაც მუშა-მოსამსახურეს უნდა მიეცეს კანონით მუშა-მოსამსახურეთათვის დაწესებული შეღავათი, ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კერძო დაწესებულება და საწარმო, აგრეთვე კერძო პირი, მოვალეა დამადასტურებელ დოკუმენტად მიიღოს პროფესიონალური კავშირის საწევრო ბილეთი.

2. პროფესიონალური კავშირის საწევრო ბილეთი დამადასტურებელ დოკუმენტად ჩაითვლება, უკეთუ ამ ბილეთში აღნიშნულია ცნობა, საიდანაც სჩანს, რომ უკანასკნელი საწევრო გადასახადის შეტანის დღიდან სამ თვეზე მეტ დროს არ გაუვლია.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭ. თავმჯ. მოად. **ალ. გეგეჭკორი.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოს საქმეთა მოადგ. **ალ. სალარიძე.**

1924 წ. ოქტომბრის 7.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-233 №-ში 1924 წ. ოქტომბრის 11.

23. Постановление № 33

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О замене специальных удостоверений членскими билетами профессиональных союзов.

В целях разгрузки учреждений и предприятий, а также низших союзных органов от частой выдачи рабочим и служащим официальных удостоверений и справок для пред'явления в коммунальные, налоговые, жилищные и др. органы на предмет получения льгот, Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Во всех случаях получения рабочими и служащими тех или иных льгот, предоставляемых им законом, все государственные, общественные и частные учреждения и предприятия, а также частные лица обязаны принимать в качестве удостоверяющего документа членский билет профессионального союза.

2. Членский билет профсоюза является удостоверяющим документом в том случае, если в нем сделана отметка, из которой видно, что время протекшее со дня последнего членского взноса не превышает 3-х месяцев.

Зам. Пред. Сов. Народ. Ком. ССР Грузии *А. Геечкори.*

Управляющий Делами Совета Нар. Ком. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1924 г. октября 7.

Тифлис—Дворец.

Распубликованно в газ. „Коммунист“ № 233 от 11 октября 1924 г.

24. დადგენილება № 34

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის საელექტროფიკაციო სექციის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის საგეგმო კომისიის საელექტროფიკაციო სექციისა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ა. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1924 წ. ოქტომბრის 7.
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის საელექტროფიკაციო სექციის შესახებ.

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში ელექტროფიკაციის მიზნით წყლის ენერგიის გამოყენების საერთო ტეხნიკური მეთვალყურეობისა და ხელმძღვანელობისათვის, აგრეთვე ჰიდრო-ელექტრონის სადგურების პროექტებისა და ხარჯთ-აღრიცხვების განხილვისა და დამტკიცებისათვის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან არსდება საელექტროფიკაციო სექცია.

საელექტროფიკაციო სექციის თავმჯდომარეს დანიშნავს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო. სექციის შედგენილობაში შედიან: ორ-ორი სპეციალისტი ჰიდრო-ტეხნიკური, საელოქტრონო, საამშენებლო და სამთო-გეოლოგიური დარგებისა.

სექციის წევრების სიას სექციის თავმჯდომარე წარუდგენს დასამტკიცებლად სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარეს.

შენიშვნა. სექციას ჰყავს მდივანი, ხოლო სექციის მიწერ-მოწე-

24. Постановление № 34

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об утверждении Положения о Секции по электрофикации при Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

Прилагаемое при сем Положение о секции по электрофикации при Государственной Плановой Комисси ССР Грузии утвердить и ввести в действие.

Зам. Пред. Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Гегечкори.*

Управделами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1924 г. октября 7.
Тифлис—Дворец.

ПОЛОЖЕНИЕ

о секции по электрофикации при Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии.

1. Для общего технического наблюдения и руководства делом использования в целях электрофикации водной энергии в пределах Социалистической Советской Республики Грузии, а также для рассмотрения и утверждения проектов и смет, относящихся к сооружению гидро-электрических станций, при Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии учреждается секция по электрофикации.

Председатель секции по электрофикации назначается постановлением Совета Народных Комиссаров ССР Грузии.

В состав секции входят по два специалиста гидротехнической, электрической, строительной и горно-геологической области.

Список членов секции председателем оной представляется на утверждение Председателю Государственной Плановой Комиссии.

Примечание. При секции со-

რას და საქმეებს ასრულებს სახელმწიფო საგეგმო კომისიის საერთო კანცელარია.

2. საელექტროფიკაციო სექციას დაეკისრება:

ა) წინასწარ განიხილოს ტეხნიკურის თვალსაზრისით და დაამტკიცოს ყველა ის მოსაზრება, პროექტი და ხარჯთაღრიცხვა, რაც შეეხება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. საზღვრებში ჰიდრო-ელექტრონის სადგურების მოწყობას და რასაც სექციას განსახილველად წარუდგენენ სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კერძო დაწესებულებანი და აგრეთვე კერძო პირნი და საზოგადოებანი;

ბ) შეიმუშაოს მდინარეთა ჰიდრომეტრიული და ჰიდროლოგიური შესწავლის საერთო ნორმები და პროგრამა და არსებული წესისამებრ გადასცეს იგი სახელმძღვანელოდ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის საზღვრებში მომქმედ სათანადო დაწესებულებათ;

გ) შეიმუშაოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ელექტროფიკაციის საერთო წინასწარი გეგმა, საერთო სავალდებულო ტეხნიკური ნორმები და დებულებანი ელექტროფიკაციის მიზნით წყლის ენერგიის გამოყენების შესახებ.

3. საქართველოს სოც: საბჭ. რესპუბლიკაში ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის აგებისათვის მუშაობის დაწყება, უკეთუ სადგურის სიმძლავრე ტურბინის ღერძზე 100 ცხ. ძალას აღემატება, შეიძლება მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც სადგურის პროექტი განხილულ და დამტკიცებულ იქნება საელექტროფიკაციო სექციის მერ.

ამაზე მცირე სადგურის პროექტი, მუშაობის დაწყებამდე, გადაეცემა საელექტროფიკაციო სექციას ცნობად.

ისეთი ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის პროექტი, რომლის მოქმედების რაიონი საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებს სცილდება, ვიდრე იგი წარედგინებოდეს ამიერკავკასიის სოც. ფედ. საბჭ. რესპუბლიკის ან საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლეს ორგანოებს, წინასწარ აუცილებლად უნდა განიხილოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის საელექტროფიკაციო სექციამ და მისი დასტურით ან დასკვნით გაეგზავნება ზემოაღნიშნულ ორგანოებს.

4. საელექტროფიკაციო სექციის შესანახად გაიხსნება კრედიტი სათანადო

стоит секретарь, переписка же и делопроизводство секции возлагается на общую канцелярию Государственной Плановой Комиссии.

2. На секцию по электрофикации возлагается:

а) Предварительное рассмотрение в техническом отношении и утверждение всех предположений, проектов и смет, кои касаются вопросов сооружения в пределах ССР Грузии гидро-электрических станций и кои будут представлены на рассмотрение секции государственными, общественными и частными учреждениями, а также частными лицами и обществами,

б) выработка общих норм и программы гидрометрического и гидрологического изучения рек с преподанием в установленном порядке таковых к руководству соответственных учреждений, действующих в пределах ССР Грузии,

в) разработка общего предварительного плана электрофикации ССР Грузии, общих обязательных технических норм и положений, относящихся к использованию в целях электрофикации.

3. В пределах ССР Грузии приступ к работам по сооружению гидро-электрических станций, если мощность таковых превышает 100 лош. сил на валу турбины, может быть допущен лишь по рассмотрении и утверждении проекта станции в секции по электрофикации.

Проекты станций меньшей мощности до приступа к работам пересылаются в секцию по электрофикации для сведения.

Проекты же гидро-электрических установок, район действия коих выходит за пределы ССР Грузии, ранее представления таковых в высшие органы ЗСФСР или СССР, подлежат обязательному предварительному рассмотрению секции по электрофикации при Госплане ССР Грузии и с одобрения или с заключением онной пересылаются в вышеуказанные органы.

4. На содержание секции по электрофикации открывается кредит согласно соответственной сметы, како-

ხარჯთაღრიცხვის თანახმად, რასაც სექციის თავმჯდომარე შეადგენს და წარუდგენს დასამტკიცებლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიას.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს თავმჯ. მოად. **ა. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ა. სალარიძე.**

1924 წ. ოქტომბრის 7.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-232 №-ში 1924 წ. ოქტომბრის 10

вую составляет и представляет на утверждение Госплана ССР Грузии Председатель секции.

Зам. Пред. Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Гегечкори.*

Управ. Делами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1924 г. октября 7.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газете „Коммунист“ № 232 от 10 октября 1924 г.

25. დადგენილება № 35

საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სამკურნალო საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის სამმართველოს დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სამკურნალო საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის სამმართველოს შესახებ.

2. წინა მუხლში აღნიშნული დებულების შემოღებისათანავე გაუქმებულად ჩაითვალოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1924 წლის აპრილის 4-ს თარიღითა და 11 №-ით გამოცემული დადგენილებით დამტკიცებული დებულება „საქართველოს სამკურნალო საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის შესახებ“.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ა. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1924. წ. ოქტომბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

25. Постановление № 35

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об утверждении положения об Управлении Государственной торговли медицинским имуществом Грузии.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Утвердить и ввести в действие приложенное к сему положение об Управлении Государственной торговли медицинским имуществом Грузии („Грузгосмедторг“).

2. С введением в действие указанного в п. 1 положения, утвержденное постановлением Совета Народных Комиссаров ССР Грузии от 4 апреля 1924 года за № 11 „Положение о государственной торговле медицинским имуществом Грузии“ („Грузгосмедторг“) считать отмененным.

Зам. Пред. Сов. Нар. Ком. ССР Грузии *Ал. Гегечкори.*

Управ. Делами Сов. Нар. Ком. ССР Грузии *Ал. Саларидзе.*

1924 г. октября 30.
Тифлис—Дворец.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სამკურნალო საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის სამმართველოს შესახებ.

I. ზოგადი დებულებანი.

1. სამკურნალო-სასანიტარო დაწესებულებათა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მცხოვრებთათვის სამკურნალო საგნების მისაწოდებლად საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან მოეწყოს „სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველო“, რომელიც მოქმედებს ამა დებულების თანახმად, ალებ-მიცემობისა და კომერციული ანგარიშის საფუძველზე.

შენიშვნა. სამკურნალო საგნებად იგულისხმება ყოველგვარი სამკურნალო საშუალება, ხელსაწყო, ჰოსპიტალის მოწყობილება, სადიეტო პროდუქტი, მინერალური წყალი, პარფიუმერიისა და კოსმეტიკის საგნები და სხვ.

2. „საქართველოს სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველო“ თავისი ვალდებულებისათვის პასუხს აგებს მხოლოდ იმ ქონების ფარგალში, რაც მის თავისუფალ განკარგულებაშია, და შეიძენს იურიდიული პირის ყველა უფლებას დღიდან მისი რეგისტრაციისა.

სახელმწიფო ხაზინა პასუხს არ აგებს „საქართველოს სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ ვალებისათვის.

3. მედიკამენტების ცალობით ვაჭრობის უფლება საქართველოს ტერიტორიაზე ეკუთვნის მხოლოდ „საქ. სამკ. სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ და მის ქვემდებარე ორგანოებს.

შენიშვნა. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგალში მედიკამენტების ცალობით ვაჭრობის აკრძალვა არ შეეხება იმ აფთიაქებს, რომლებიც „საქ. სამკ. საგნების სახელ ვაჭრობის სამმართველომ“ გადასცა ან მიაქირავა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს, ან სხვა ორგანოს განსაკუთრებული ხელშეკრულებით.

4. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველო“ ჰფლობს, სარგებლობს და განაგებს საქართველოს ჯანმრთელობის კომისარიატის მიერ მისთვის გადაცემულ ქონებას და აფთიაქებს, და აწარმოებს თავის ოპერაციებს

ПОЛОЖЕНИЕ

О государственной торговле медимуществом Грузии.

I. „Грузгосмедторг“.

1. С целью снабжения медицинским имуществом лечебно-санитарных учреждений и населения ССР Грузии при Народном Комиссариате Здравоохранения Грузии учреждается государственная торговля медицинским имуществом „Грузгосмедторг“, действующий, согласно настоящего положения, на торговых началах и коммерческом расчете.

Примечание. В понятие медимущества входят все виды лечебных средств, инструментария, госпитального оборудования, диэпродуктов, минеральных вод, предметов парфюмерии, косметики и пр.

2. „Грузгосмедторг“ несет ответственность по своим обязательствам лишь в пределах состоящего в его свободным распоряжении имущества и приобретает все права юридического лица со дня его регистрации.

Государственная казна за долги „Грузгосмедторга“ не отвечает.

3. Право розничной торговли медикаментами на территории Грузии принадлежит исключительно „Грузгосмедторгу“ и его подведомственным органам.

Примечание. Запрещение заниматься торговлей в розницу медикаментами в пределах ССР Грузии не касается аптек, переданных или сданных „Грузгосмедторгом“ НКЗ или другим органам на особых договорных условиях.

4. „Грузгосмедторг“ владеет, пользуется и распоряжается переданными ему Наркомздравом Грузии имуществом и аптеками и производит свои операции на общем основании законов, действующих и могущих быть изданными в ССР Грузии.

5. Отношение „Грузгосмедторга“ к союзу Грузмедсантруд регулируется действующими и специально на этот предмет издаваемыми постановлениями.

იმ კანონების საერთო საფუძველზე, რაც უკვე მოქმედობს და რაც შეიძლება მომავალში გამოიცეს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში.

5. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ დამოკიდებულება საქართველოს სამკურნალო-სასანატორო დარგში მომუშავეთა კავშირთან მოწესრიგდება მომქმედი და ამ საგანზე შემდეგში სპეციალურად გამოცემული დადგენილებით.

II. დაარსება და რეგისტრაცია.

6. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამართველოს“ სამყოფელი ადგილი არის ქ. ტფილისი, ხოლო განყოფილება შეიძლება გახსნილ იქნეს, როგორც საქართველოს და სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის სხვა და სხვა ქალაქში, ისე საზღვარგარეთაც; ამასთანავე „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ ადგილობრივი ორგანო თითეულ შემთხვევაში გაიხსნება სამმართველოს განსაკუთრებული დადგენილებით და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის დამტკიცებით.

შენიშვნა. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ და მისი განყოფილებანი აწარმოებენ თავიანთ სავაჭრო ოპერაციებს, თანახმად 1-ლი მუხ. და მისი შენიშვნისა, მარტოოდენ სამკურნალო საგნებით.

7. საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი გადასცემს „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ მთელ ქონებას, რაც მის განკარგულებაშია და საწყობებში და აფთიაქებში ინახება; გადასაცემი ქონება აღწერილი და შეფასებულ უნდა იქნეს არსებული საბითუმო-საბაზრო, ჩერვონეცზე გამოანგარიშებულ ფასების მიხედვით.

შენიშვნა. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მიერ „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოსათვის“ გადაცემული ქონების ის სასაქონლო-საბრუნავი ფონდი, რაც აღნიშნულია შვაბესა და ფერეინის საბითუმო პრეისკურანტებში, შეფასდება 1914 წ. პრეისკურანტების საბითუმო ფასებისამებრ ჩერვონეცზე გადატანით; იმ შემთხვევაში, უკეთუ შვაბესა და ფერეინის პრეისკურანტების ფასებში განსხვავება აღმოჩნდება,

II. Учреждение и регистрация.

6. Местонахождение „Грузгосмедторга“ является г. Тифлис, а отделения его могут быть открываемы как в разных городах ССР Грузии и ССС Республик, так и заграницей, причем местные органы „Грузгосмедторга“ открываются каждый раз особым постановлением Управления с утверждением Наркомздрава.

Примечание. „Грузгосмедторг“ и его отделения ведут свои торговые операции, согласно ст. 1-ой и примечания к ней, исключительно медимуществом.

7. Наркомздрав Грузии передает „Грузгосмедторгу“ все имущество, находящееся в его распоряжении на складах и аптеках, по описи и оценке по существующим оптовым рыночным ценам, выраженным в червонцах.

Примечание. Из состава имущества, переданного Наркомздравом Грузии „Грузгосмедторгу“, товарный оборотный фонд, поименованный в оптовых прейскурантах Швабе и Феррейна, оценивается по оптовым ценам последних 1914 года в переводе на червонцы. В случае разницы в ценах между прейскурантом Швабе и Феррейна—принимается наиболее низкая цена.

8. Настоящее положение вместе с описью и оценкой имущества, составляющего начальный капитал „Грузгосмедторга“, пред'является в Совнарком Грузии на утверждение.

9. По утверждении Совнаркомом Грузии настоящего положения Наркомздрав назначает управляющего и его заместителя и передает Управлению по особому акту и описи имущество.

Управление проверяет опись и оценку и составляет вступительный баланс с составлением о сем протокола.

10. После приемки имущества в двухнедельный срок по заявлению Управления производится регистрация „Грузгосмедторга“.

11. Учреждение, производящее регистрацию, после совершения таковой производит за счет „Грузгосмед-

მიღებულ უნდა იქნეს უუმცირესი ფასი.

8. დებულება ესე იმ ქონების აღწერილობასა და შეფასებასთან ერთად, რაც შეადგენს „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ პირვანდელ კაპიტალს, წარედგინება საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად.

9. საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ ამა დებულების დამტკიცების შემდეგ, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი დანიშნავს მმართველს და მის მოადგილეს და გადასცემს სამმართველოს ქონებას განსაკუთრებული აქტით და აღწერილობით.

სამმართველო შეამოწმებს აღწერილობას და შეაფასებს და შეადგენს შესავალ ბალანს სათანადო ოქმითურთ.

10. ქონების მიღების შემდეგ, სამმართველოს განცხადებით, ორი კვირის განმავლობაში მოხდება „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ რეგისტრაცია.

11. დაწესებულება, რომელიც რეგისტრაციას აწარმოებს, რეგისტრაციის მოხდენის შემდეგ, გამოაქვეყნებს „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ ხარჯით ოფიციალურ ბეჭდვითი ორგანოში ამ რეგისტრაციას. გაბცხადებაში აღნიშნული უნდა იქნეს:

ა) „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ სახელწოდება და სამყოფელი ადგილი;

ბ) საწარმოს საგანი;

გ) შესავალი ბალანსი.

12. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ დებულებისა ან საწესდებო კაპიტალის ცვლილება იმავე წესით დამტკიცებულ, რეგისტრაციაში გატარებულ და საჯაროდ გამოცხადებულ უნდა იქნეს.

III. ქონება და პასუხისმგებლობის წესი.

13. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ პირვანდელ კაპიტალად ჩაითვლება საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მიერ აღწერით გადაცემული და ჩერვონცებად შეფასებული სამკურნალო საგნები.

შენიშვნა. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ დაეკისრება აგრეთვე საფარმაციო

торга“ публикацию в официальном органе печати о состоящейся регистрации; в публикации обозначается:

а) название и местонахождение „Грузгосмедторга“,

б) предмет предприятия,

в) вступительный баланс.

12. Последующия изменения в положении о „Грузгосмедторге“ или его уставном капитале утверждаются, регистрируются и публикуются тем же порядком.

III. Имущество и порядок ответственности.

13. Начальным капиталом „Грузгосмедторга“ является переданное ему Наркомздравом Грузии медимущество по описи и оценке в червонцах.

Примечание. „Грузгосмедторг“ принимает на себя также все обязательства фармотдела по день его ликвидации.

14. Начальный капитал „Грузгосмедторга“ делится на а) основной и б) оборотный.

Под основным капиталом понимается оборудование магазинов, складов, аптек и, вообще, имущество, не предназначенное для продажи.

Под оборотным капиталом понимаются—деньги, ценные бумаги, а равно имущество, составляющее предмет торговли „Грузгосмедторга“.

15. При обращении взыскания на имущество „Грузгосмедторга“ соблюдаются следующия правила:

а) на имущество, относящееся согласно ст. 15-й к оборотному капиталу, взыскания обращаются таким же порядком, как на имущество частных лиц,

б) На имущество, относящееся к основному капиталу, как переданному „Грузгосмедторгу“ при его учреждении, так и приобретенному им впоследствии, взыскание может быть обращено лишь с соблюдением ст. 22 и примечания к ней гражд. Кодекса ССРГ.

Примечание. Отчуждение негодных или устаревших частей имущества, указанного в п. б настоящей статьи, регулируется особыми правилами, издаваемыми Наркомздравом Грузии.

განყოფილების ყველა მოვალეობა მის ლიკვიდაციამდე.

14. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ პირვანდელი კაპიტალი გაიყოფა:

ა) ძირითადი და

ბ) საბრუნავ კაპიტალად.

ძირითად კაპიტალად ჩაითვლება მალაზიებისა, საწყობებისა და აფთიაქების მოწყობილობა და, საერთოდ, არა გასაყიდი ქონება.

საბრუნავ კაპიტალად ჩაითვლება ფული, ფასიანი ქაღალდები და აგრეთვე ქონება, რაც შეადგენს „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ სავაჭრო საგანს.

15. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს“ ქონებაზე რაიმე გადასახდელის მიქცევისათვის დაცულ უნდა იქნეს შემდეგი წესები:

ა) იმ ქონებაზე, რომელიც მე-14 მუხლის თანახმად, საბრუნავ კაპიტალს ეკუთვნის, გადასახდელი შეიძლება მიქცეულ იქნეს იმავე წესით, როგორც კერძო პირის ქონებაზე;

ბ) იმ ქონებაზე, რაც ძირითად კაპიტალს ეკუთვნის, იქნება იგი საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოსათვის გადაცემული (მის დაარსების დროს), თუ შემდგომ შეძენილი, გადასახდელი შეიძლება მიქცეულ იქნეს მხოლოდ იმ წესით, რაც აღნიშნულია საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 22 მუხლში და მის შენიშვნაში.

შენიშვნა. ამა მუხ. „ბ“ პუნქ. აღნიშნული ქონების უვარგისი ან მოძველებული ნაწილის გასხვისება მოწესრიგდება განსაკუთრებული წესებით, რასაც გამოსცემს საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი.

IV. „საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოსათვის“ ფინანსიურად ხელის შეწყობა.

16. სახელმწიფოს მიერ საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოსათვის ფინანსიურად ხელის შეწყობა სწარმოებს საერთო წესისამებრ, იმავე სახით, როგორც სახელმწიფო ტრესტებისათვის ფულადი სახსარის მიცემა— ფულადი სახსარის სხვა რამ ღირებულებით შეცვლა შეიძლება საქ. სამკ. სა-

IV. Финансирование „Грузгосмедторга“.

16. Финансирование „Грузгосмедторга“ государством совершается, как правило, в порядке представления государственным трестам денежных средств. Замена денежных средств иными ценностями может совершаться лишь по соглашению с „Грузгосмедторгом“ с обязательным проведением ценностей в качестве денежных средств.

17. Долгосрочные ссуды „Грузгосмедторгу“ предоставляются правительством по представлению, через В. Э. С. Грузии, Наркомздрава Грузии и передаются „Грузгосмедторгу“ на условиях, оговоренных в специальных на сей предмет заключаемых договорах и возвращаются непосредственно в государственную казну.

Долгосрочные ссуды от других кредитных учреждений могут быть допускаемы с разрешения Наркомздрава и проводятся в балансе в особой статье.

18. „Грузгосмедторг“ может получить краткосрочные ссуды как от государственных, так и от не государственных кредитных учреждений на общем для частных лиц основании. с обязательным проведением по своему балансу соответствующих статей по каждому виду кредита отдельно.

V. Права и обязанности Наркомздрава и Управления „Грузгосмедторга“.

А. Наркомздрав Грузии.

19. Ведению Наркоздрава Грузии подлежит:

а) Разрешение на приобретение и отдачу в аренду, с соблюдением соответствующих законов, частей основного капитала, а также отчуждения и залог тех частей основного капитала, кои не запрещены к отчуждению и закладу по гражданским законам, а равно на расширение предприятий с определением порядка погашения затрат, связанных с приобретением строений и расширением предприятий.

Примечание. Наркомздрав Грузии может в отдельных случаях в порядке издания соответствующей инструкции передавать те

გნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოსთან შეთანხმებით იმ პირობით კი, რომ ეს ღირებულება აუცილებლად გატარებულ იქნეს როგორც ფულადი სახსარი.

17. გრძელ-ვადიანი სესხი მიეცემა საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს მთავრობის მიერ, საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის წარდგენით, რაც გატარებულ უნდა იქნეს საქართველოს ეკონომიურ საბჭოში. ეს სესხი გადაეცემა საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს პირობით, რაც აღნიშნულ უნდა იქნეს ამ საგანზე სპეციალურად დადებულ ხელშეკრულებაში და დაებრუნება უშუალოდ სახელმწიფო ხაზინას. გრძელვადიანი სესხის აღება სხვა საკრედიტო დაწესებულებისაგან შეიძლება საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის ნებართვით და ეს სესხი აღინიშნება ბალანსში ცალკე მუხლად.

18. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს შეუძლიან აიღოს მოკლე ვადიანი სესხი როგორც სახელმწიფო, ისე არა სახელმწიფო საკრედიტო დაწესებულებისაგან იმ საფუძველზე, რაც კერძო პირისათვის არსებობს, ხოლო ყოველი სესხი აღინიშნება ბალანსში ცალ-ცალკე სათანადო მუხლად.

V. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატისა და საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს უფლება-მოვალეობანი.

ა) საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი.

19. საქ. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის გამგებლობის საგანს შეადგენს:

ა) ნებართვის მიცემა, სათანადო კანონების დაცვით, ძირითადი კაპიტალის ნაწილთა შეძენისა და იჯარით გაცემისათვის; აგრეთვე ძირითადი კაპიტალის იმ ნაწილების გასხვისებისა და დაგირავებისათვის, რის გასხვისება და დაგირავება სამოქალაქო კანონებით აკრძალული არ არის, და აგრეთვე ნებართვის მიცემა საწარმოს გაფართოებისათვის და განსაზღვრა იმისა, თუ რა წესით უნდა იქნეს დაფარული ნაგებობათა შეძენით ან საწარმოს გაფართოებით გამოწვეული ხარჯი.

შენიშვნა. კერძო შემთხვევაში საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარს შეუძლიან გადასცეს ესა თუ ის თავისი უფლება или другие принадлежащие ему права Управлению „Грузгосмедторга“.

б) Назначение и смещение управляющего и его заместителя, ревизионной и ликвидационной комиссий.

в) Утверждение представления Управления о назначении и смещении главного бухгалтера.

г) Утверждение и изменение инструкции Управлению и главному бухгалтеру в пределах действующих законов и настоящего положения.

д) Рассмотрение и утверждение смет, а также плана действий на наступающий операционный год, утверждение отчета и баланса за истекший год.

е) Разрешение вопросов об изменении положения и размеров начального капитала и ликвидации „Грузгосмедторга“ с представлением постановления по этому вопросу Совнаркому Грузии.

ж) Разрешение Управлению вступить в синдикаты и иные торговые об'единения.

з) Разрешение Управлению получать ссуды, согласно ст. 17 сего положения.

20. Во главе „Грузгосмедторга“ стоит Управляющий и его заместитель сроком на один год, назначаемые и увольняемые Наркомздравом Грузии.

Управляющий „Грузгосмедторгом“ действует под руководством Наркомздрава Грузии согласно утвержденной Наркомздравом инструкции.

Размер вознаграждения Управляющего и его Заместителя назначается Наркомздравом Грузии по соглашению с союзом Грузмедсантруд.

21. По заключении отчетного года и представлении баланса Наркомздрав Грузии пересматривает состав Управления и определяет его состав на следующий операционный год. В течение операционного года Управляющий и его Заместитель могут быть смещены Наркомздравом Грузии лишь по обнаружении Ревизионной комиссией или судебными властями несоответствия их с возложенными на них обязанностями, безхозяйственности или других преступных деяний.

საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს, სათანადო ინსტრუქციების გამოცემის წესით.

ბ) დანიშვნა და გადაყენება მმართველისა და მისი მოადგილისა, სარევიზიო და სალიკვიდაციო კომისიების წევრთა.

გ) დამტკიცება და გადაყენება მთავარი ბუხჰალტერისა მმართველის წარდგენით.

დ) დამტკიცება და შეცვლა სამმართველოსა და მთავარ ბუხჰალტერისათვის გამოცემულ ინსტრუქციებისა—მოქმედი კანონებისა და ამა დებულების ფარგლებში.

ე) განხილვა და დამტკიცება ხარჯთაღრიცხვისა და აგრეთვე მომავალი საოპერაციო წლის სამოქმედო გეგმისა, დამტკიცება გასული წლის ანგარიშისა და ბალანსისა.

ვ) ამა დებულებისა და დაწყებითი თანხის შეცვლისა და საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ლიკვიდაციის საკითხების გადაჭრა; ამ საკითხების შესახებ გამოტანილი დადგენილებანი უნდა წარედგინოს საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს.

ზ) ნებართვის მიცემა სამმართველოსათვის სინდიკატში და სხვა სავაჭრო შენაერთში შესასვლელად.

თ) სამმართველოსათვის ნებართვის მიცემა სესხის ასაღებად, თანახმად ამ დებულების მე-17 მუხლისა.

20. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს სათავეში სდგას მმართველი და მისი მოადგილე, რომელთაც დანიშნავს ერთი წლის ვადით და სამსახურიდან დაითხოვს საქ. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი.

მმართველი მოქმედობს საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის ხელმძღვანელობით, ამ უკანასკნელის მიერ დამტკიცებულ ინსტრუქციის თანახმად.

მმართველს და მის მოადგილეს გასამრჯელოს დაუნიშნავს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი საქართველოს მედიკო-სანიტარულ დარგში მომუშავეთა პროფესიონალურ კავშირთან შეთანხმებით.

21. საანგარიშო წლის დამთავრებისას და ბალანსის წარმოდგენის შემდეგ საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი გადასინჯავს სამმართველოს შედგენილობას და განსაზღვრავს მის შედგენილობას მომავალი საოპერაციო წლისათვის. საოპერაციო წლის განმავ-

Б. Управление.

22. Управляющий, его заместитель и заведывающие отдельными предприятиями при исполнении своих обязанностей должны проявить предусмотрительность заботливого хозяина и несут дисциплинарную, уголовную и имущественную ответственность как за целость вверенного им имущества, так и за хозяйственное ведение дела.

23. Всем распоряжениям Управления „Грузгосмедторга", имеющим принципиальное и важное практическое значение, ведется журнал за подписью Управляющего.

24. Управляющий руководит всеми операциями „Грузгосмедторга", заведывает и управляет делами и находящимся в его распоряжении имуществом, в чем бы таковое не заключалось и где бы таковое не находилось, и является представителем „Грузгосмедторга" на суде и вне суда.

Управляющий заключает все сделки, входящие в круг операций „Грузгосмедторга", в том числе сдает подряды и поставки и принимает их на себя, испрашивая предварительное разрешение Наркомздрава Грузии лишь в тех случаях, которые точно указаны в настоящем и положении о государственных подрядах и поставках, а равно и в инструкции Управлению.

25. В частности, к ведению Управления относятся:

а) организация учреждений „Грузгосмедторга", установление его структуры, штатов, делопроизводства, бухгалтерии, кассы, а также составление баланса и сметы производственного плана и плана действий;

б) приглашение необходимых для службы лиц, с назначением им содержания, а равно и увольнение их в соответствии с существующими на сей предмет узаконениями;

в) продажа и покупка имущества и товаров как на наличный расчет, так и в кредит и путем товарообмена, наем складов, квартир и прочих помещений;

г) страхование имущества „Грузгосмедторга";

ლობაში მმართველი და მისი მოადგილე შეიძლება გადაყენებულ იქნენ საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მიერ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ სარევიზიო კომისია ან სასამართლოს ხელისუფლება ამოაჩენს, რომ ის არ შეეფერება დაკისრებულ მოვალეობას, უყაირათოა ან ჩაიდინა სხვა რამ დანაშაულებრივი მოქმედება.

ბ. სამმართველო.

22. მმართველმა, მისმა მოადგილემ და ცალკე წარმოებათა გამგეებმა თავიანთ მოვალეობის ასრულების დროს უნდა გამოიჩინონ მეყაითი მეურნის წინდახედულობა და პასუხს აგებენ დისციპლინალურ და სისხლის სამართლის წესით და აგრეთვე ქონებრივად როგორც მათთვის ჩაბარებული ქონების მთლიანობისათვის, ისე საქმის მომჭირნეობით წარმოებისათვის.

23. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ყველა პრინციპიალური და დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობის განკარგულებისათვის შედგენილ უნდა იქნეს ჟურნალი მმართველის ხელმოწერით.

24. მმართველი ხელმძღვანელობას უწევს საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ყველა ოპერაციას, განაგებს ყველა საქმეს და იმ ქონებას, რაც მის განკარგულებაშია, რაშიაც უნდა გამოიხატებოდეს და სადაც უნდა იყოს იგი, და არის საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს წარმომადგენელი სასამართლოში და მის გარეშე.

მმართველი დასდებს ყოველგვარ გარიგებას, რაც შედის საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ოპერაციის ფარგალში. სხვათა შორის გასცემს და თვით აიღებს სანარდო სამუშაოს და გაყიდვით მიწოდებას, გამოითხოვს რა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის ნებართვას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, რაც გარკვეულად აღნიშნულია ამა დებულებაში და სახელმწიფოს სანარდო მუშაობისა და გაყიდვით მიწოდების დებულებაში და აგრეთვე სამმართველოსათვის დამტკიცებულ ინსტრუქციაში.

25. კერძოდ, სამმართველოს უფლებას შეადგენს:

ა) საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს დაწესებულებათა ორგანიზაცია, მისი სტრუქტურისა, შტატებისა, საქმის წარმოებისა, ბუხჰალტე-

д) выдача и принятие разного рода срочных обязательств, обуславливаемых задачами „Грузгосмедторга“;

е) заключение от имени „Грузгосмедторга“ актов, договоров и условий;

ж) открытие текущих счетов, получение ссуд, кредитов и осуществление всех вообще операций, связанных с финансовыми и денежными оборотами;

з) производство всех расчетов по содержанию аппарата Управления и всех его учреждений;

и) выдача соответствующих мандатов, удостоверений и полномочий, а равно всякого рода документов от имени „Грузгосмедторга“;

к) распределение работ и обязанностей между Управляющим и его Заместителем;

л) представление Наркомздраву счетов о своей деятельности и торговых балансов за каждые истекшие три месяца с заключением ревизионной комиссии;

м) Право иска и ответа на суде, а также через его Заместителя по особой доверенности, или через поверенных, уполномачиваемых общей или специальной доверенностью.

Примечание 1. Векселя, чеки, денежные обязательства, всякого рода материальные акты подписываются Управляющим или по его уполномочию его Заместителем, при чем документы денежного характера скрепляются главным бухгалтером. Годовые отчеты подписываются Управляющим и Главным Бухгалтером.

Примечание 2. В случае отсутствия и болезни Управляющего всеми правами пользуется его Заместитель.

26. Функции „Грузгосмедторга“ осуществляются отдельными его частями по принадлежности, определение же таковых, их организационная структура и видоизменение в зависимости от условий работы устанавливаются Управляющим „Грузгосмедторга“.

Все состоящие на службе „Грузгосмедторга“ пользуются правами государственной службы.

რიისა და სალაროს მოწყობა, აგრეთვე შედგენა ბალანსისა, ხარჯთ-აღრიცხვისა, წარმოებითი გეგმისა და მოქმედებითი გეგმისა.

ბ) სამსახურში საჭირო პირთა მიწვევა და დათხოვნა, ამ საგანზე არსებული კანონმდებლობათა მიხედვით და ჯამაგირის დანიშვნა მათთვის.

გ) ქონებისა და საქონლის ყიდვა-გაყიდვა, როგორც ნაღდ ანგარიშზე, ისე ნისიად და გაცვლით. დაქირავება საწყობებისა, ბინებისა და სხვა სადგომებისა.

დ) საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ქონების დაზღვევა.

ე) სხვა და სხვა ვადიანი ვალდებულების მიღება და გაცემა, რაც შეეფერება საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს მიზნებს.

ვ) საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს სახელით პირობისა, აქტისა და ხელშეკრულების დადება.

ზ) მიმდინარე ანგარიშების და კრედიტის გახსნა, სესხის აღება და, საერთოდ, ყველა იმ ოპერაციის განხორციელება, რაც დაკავშირებულია ფინანსიურ და ფულის ბრუნვასთან.

თ) სამმართველოს და ყველა მისი დაწესებულებების აპარატის შესანახად ყოველგვარი ანგარიშის გასწორება.

ი) გაცემა სათანადო მანდატისა, მოწმობისა, რწმუნებულობისა და ყოველგვარი დოკუმენტისა საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს სახელით.

კ) სამუშაოს და მოვალეობათა განაწილება მმართველისა და მისი მოადგილის შორის.

ლ) ყოველ სამ თვეში თავის მოქმედების ანგარიშისა და სავაჭრო ბალანსის წარდგენა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატში სარევიზიო კომისიის დასკვნით.

მ) სარჩელის აღძრა და პასუხისგება სასამართლოში მმართველის ან მისი მოადგილის სახით, თანახმად მისთვის მიცემულ განსაკუთრებულ რწმუნებულობისა, ან რწმუნებულთა მეშვეობით, რომელთაც მიეცემათ საერთო ან სპეციალური რწმუნებულობის ქაღალდი.

შენიშვნა 1. თამასუქს, ჩეკს, ფულის ვალდებულებას და ყოველგვარ მატერიალურ აქტს ხელს აწერს მმართველი ან მისი რწმუნებით—მისი მოადგილე; ამასთანავე

27. Управлению „Грузгосмедторга“ предоставляется право сноситься непосредственно со всеми местными и центральными государственными учреждениями и должностными лицами, за исключением ЦИК, СНК и ВЭС, сношения с коими должны производиться через Наркомздрав Грузии, при чем, однако, возбуждать какие бы то ни было вопросы принципиального характера перед другими Наркоматами и другими госучреждениями Управление „Грузгосмедторга“ может только через посредство и при одобрении Наркомздрава Грузии.

28. Грузгосмедторгу присваивается печать установленного образца.

29. Операционный год устанавливается с 1-го октября по 30-ое сентября.

Отчет составляется Управлением не позже двух месяцев по окончании операционного года и представляется на утверждение Наркомздрава Грузии.

По утверждении отчета баланс и счет прибылей и убытков публикуются в официальном органе печати и сообщаются в надлежашие (согласно существующих законоположений) учреждения.

30. При составлении годового отчета обязательно производится инвентарная опись с оценкой всего имущества, выраженная в червонцах, и составляется баланс также в червонцах.

31. При составлении баланса должны быть соблюдаемы следующие правила:

а) ценные бумаги и товары показываются в балансе не выше биржевой, если же эта цена превышает покупную или заготовочную, то не выше этих последних;

б) имущество, неимеющее биржевой или рыночной цены, показывается не выше покупной или заготовочной цены;

в) имущество, входящее в состав основного капитала, несмотря на постепенное уменьшение его стоимости, показывается по покупной или заготовочной цене, или по цене, по которой оно было принято „Грузгосмедторгом“ при его учреждении, с тем, однако, условием, что уменьше-

ფულის საბუთებს ადასტურებს ხელის მოწერით მთავარი ბუხჰალტერი. წლიურ ანგარიშს ხელს აწერენ მმართველი და მთავარი ბუხჰალტერი.

შენიშვნა 2. მმართველის არყოფნისა და ავადმყოფობის დროს ყველა მის უფლებით სარგებლობს მისი მოადგილე.

26. საქ. სამკ საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ფუნქციებს განახორციელებენ მისი ცალკე ნაწილები კუთვნილებისამებრ; ამ ნაწილებს განსაზღვრავს და მათ ორგანიზაციულ სტრუქტურას, მუშაობის პირობების მიხედვით, დააწესებს და შესცვლის საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველო.

საქ. სამკ. საგნების ვაჭრობის სამმართველოს სამსახურში მყოფ ყოველ თანამშრომელს აქვს სახელმწიფო სამსახურის ყველა უფლება.

27. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს უფლება აქვს იქონიოს უშუალო დამოკიდებულება ყველა ადგილობრივ და ცენტრალურ სახელმწიფო დაწესებულებასა და თანამდებობის პირთან, გარდა ცენტრალურ აღმასრულებელი კომიტეტისა, სახალხო კომისართა საბჭოსი და ეკონომიურ საბჭოსი, რომლებთანაც ურთიერთი მიმართვა უნდა მოხდეს ხოლმე ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მეშვეობით; ამასთანავე სამმართველოს შეუძლიან აღძრას ესა თუ ის საერთო ან პრინციპიალური მნიშვნელობის საკითხი სახალხო კომისარიატებისა და სხვა სახელმწიფო დაწესებულებათა წინაშე მხოლოდ საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის დასტურით და მეშვეობით.

28. საქ. სამკ. საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის სამმართველოს აქვს დაწესებული სახის ბეჭედი.

29. საოპერაციო წელიწადი იწყება ოქტომბრის 1-ლიდან და თავდება სექტემბრის 30-ს.

სამმართველო შეადგენს მოქმედების ანგარიშს არა უგვიანეს ორი თვისა საოპერაციო წლის გასვლის დღიდან და წარუდგენს საქართველოს ჯანმრთელობის კომისარს დასამტკიცებლად.

ანგარიშის დამტკიცების შემდეგ, ბალანსი და მოგება-ზარალის ანგარიში გამოქვეყნდება ოფიციალურ ბეჭვდითი ორგანოში და ეცნობება სათანადო (თანა-

ние стоимости вследствии изнашивания показывается путем ежегодного отчисления определенного количества процентов его стоимости в капитал погашения имущества.

32. Вне случаев, предусмотренных общими указаниями и настоящим положением, никакие государственные учреждения или должностные лица не имеют права вмешиваться в административно-хозяйственную и оперативную деятельность администрации „Грузгосмедторга".

VI. Ревизионная комиссия.

33. Для ревизии „Госмедторга" Наркомздрав Грузии организует Ревизионную комиссию в составе трех членов, из коих двое из сотрудников ведомственного контрольного органа, а третий—делегируется Грузмедикосантрудом.

Кроме сего Наркомздраву Грузии принадлежит право обследования деятельности „Грузгосмедторга" путем назначения для этого особоуполномоченных лиц.

34. В обязанность Ревизионной комиссии входят: проверка периодических отчетов и балансов, предусмотренная настоящим положением, дача заключения по проектам сметы и плану работ, а равно по годовому отчету в целом.

Для осуществления этих задач члены Ревизионной комиссии вправе требовать пред'явления книг, оправдательных документов, договоров, переписки, проверять наличность кассы и имущества и опрашивать Управление и его сотрудников по возникающим при рассмотрении отчетов и документов вопросам.

35. По поручению Наркомздрава Грузии и по своей инициативе Ревизионная комиссия производит внезапны е ревизии и обследования.

36. Ревизионная комиссия не в праве ни производить предварительный контроль, ни давать Управлению по его запросам или без запроса предварительные заключения по отдельным мероприятиям и предложениям Управления „Грузгосмедторга".

37. Ревизионная комиссия в подлежащих случаях может приглашать

ხმად არსებულ კანონდებულებათა) დაწესებულებას.

30. წლიური მოქმედების ანგარიშის შედგენის დროს აუცილებლად უნდა მოხდეს ხოლმე საინვენტარო აღწერა მთელი ქონებისა და შეფასება ჩერვონცებათ და აგრეთვე ბალანსის შედგენა ჩერვონცებათ.

31. ბალანსის შედგენისათვის დაცულ უნდა იქნას შემდეგი წესები:

ა) ფასიანი ქაღალდები და საქონელი უნდა აღინიშნოს ბალანსში არა უმაღლეს ბირჟის ფასებისა, ხოლო, უკეთუ ეს ფასები აღემატება ნასყიდობის ან დამზადების ფასებს, არა უმაღლეს ამ ფასებისა.

ბ) ის ქონება, რომელსაც არა აქვს ბირჟის ან ბაზრის ფასი, აღინიშნება არა უმაღლეს ნასყიდობისა ან დამზადების ფასისა.

გ) ქონება, რაც შედის ძირითად თანხის შედგენილობაში, მიუხედავათ მისი ღირებულების თანდათანობით შემცირებისა, აღინიშნება ნასყიდობის ან დამზადების ფასად, ან და იმ ფასად, რომლითაც იგი მიიღო საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს დაარსების დროს, ხოლო იმ პირობით, რომ გაცვეთით გამოწვეული შემცირება ღირებულებისა აღინიშნოს ამ ქონების ღირებულების განსაზღვრული პროცენტის ყოველ წლიური გადარიცხვით ქონების დასაფარავად კაპიტალში.

32. გარდა იმ შემთხვევათა, რაც გათვალისწინებულია საერთო კანონდებულებათა და ამა ცებულებაში, არც ერთ სახელმწიფო დაწესებულებას და თანამდებობის პირს არა აქვს უფლება ჩაერიოს საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ადმინისტრაციის სამეურნეო-საადმინისტრაციო და საოპერაციო მოქმედებაში.

VI. სარევიზიო კომისია.

33. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს სარევიზიოდ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი მოაწყობს სარევიზიო კომისიას სამი წევრისაგან: ორი წევრი დაინიშნება საუწყებო-საკონტროლო ორგანოს თანამშრომელთაგან, ხოლო მესამეს ჰგზავნის საქ. სამკ. სასანიტარო დარგის მომუშავეთა კავშირი.

გარდა ამისა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარს აქვს უფლება მოახდინოს საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმა-

для осуществления своих задач сведущих лиц (экспертов-специалистов).

38. Управление „Грузгосмедторга“ обязано оказывать Ревизионной комиссии всемерное содействие по выполнению ею возложенных задач.

39. Члены Ревизионной комиссии несут дисциплинарную и уголовную ответственность за неправильные действия и упущения при исполнении своих обязанностей, а в частности— при даче заключений по отчетам и балансам.

40. Ревизионная комиссия в своей деятельности руководствуется специальными инструкциями, утвержденными Наркомздравом Грузии.

VII. Амортизация, запасный капитал, распределение прибыли.

41. Согласно инструкции Наркомздрава, ежегодно производится амортизация имущества, входящего в основной капитал в размере 5% первоначальной стоимости с строений и 10% с прочего имущества.

42. Вся прибыль остается у „Грузгосмедторга“ на углубление, улучшение, удешевление медпомощи.

43. Запасной капитал служит как для покрытия убытков, так и для расширения предприятия.

По достижении запасным капиталом половины начального капитала Наркомздрав Грузии возбуждает вопрос о соответствующем, в порядке изменения положения, увеличении начального капитала путем перечисления в него части запасного капитала.

VIII. Налоги, цены, занаряживание.

44. „Грузгосмедторг“ облагается всеми видами налогов, в том числе и подоходными, наравне с частными предприятиями, поскольку иные не установлены законом.

45. Медикаменты, отпускаемые из аптек, продаются по таксе, установленной Наркомздравом Грузии, остальные же товары по ценам, установленным управлением.

46. Допускается занаряживание постановлениями Совнаркома, по представлению В.Э.С. Грузии, через Нар-

რთველოს მოქმედების გამოკვლევა საამისოდ დანიშნულ რწმუნებამოსილ პირთა მეშვეობით.

34. სარევიზიო კომისიის მოვალეობას შეადგენს: პერიოდულ ანგარიშებისა და ბალანსების შემოწმება, რაც გათვალისწინებულია ამა დებულებით, დასკვნის მიცემა ხარჯთ-აღრიცხვის პროექტებისა და მუშაობის გეგმის შესახებ და აგრეთვე წლიური ანგარიშების შესახებ მთლიანად.

აღნიშნული მოვალეობის განსახორციელებლად სარევიზიო კომისიის წევრებს უფლება აქვთ მოითხოვონ დავთრები, გასამართლებელი საბუთები, ხელშეკრულებანი, მიწერ-მოწერა, შეამოწმონ სალაროს და ქონების მდგომარეობა, გამოკითხონ მმართველ პირთ და მათ თანამშრომლებს ყველა იმ საკითხების გამო, რაც აღიძვრის ანგარიშებისა და საბუთების განხილვის დროს.

35. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის დავალებით და საკუთარი თაოსნობით სარევიზიო კომისია მოახდენს უეცარ რევიზიას და გამოკვლევას.

36. სარევიზიო კომისიას არა აქვს წინასწარი კონტროლის უფლება და არც იმის უფლება, მისცეს სამმართველოს, მისი მოთხოვნით ან უამისოთ, წინასწარი დასკვნა საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ამა თუ იმ ღონისძიებისა და წინადადების შესახებ.

37. სარევიზიო კომისიას შეუძლიან სათანადო შემთხვევაში თავისი მოვალეობის განსახორციელებლად მოიწვიოს მცოდნე პირები (ექსპერტები-სპეციალისტები).

38. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველო მოვალეა აღმოუჩინოს სარევიზიო კომისიას ყოველგვარი დახმარება დაკისრებული მოვალეობის შესასრულებლად.

39. სარევიზიო კომისიის წევრები პასუხს აგებენ დისციპლინალურ და სისხლის სამართლის წესით თავის მოვალეობის არა სათანადო ასრულებისა და დაუდევრობისათვის, კერძოდ, ანგარიშებისა და ბალანსების შესახებ დასკვნის მიცემის დროს.

40. სარევიზიო კომისია თავის მოქმედებაში იხელმძღვანელებს განსაკუთრებულ ინსტრუქციას, რომელსაც დაამტკიცებს საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი.

комздрав продукции „Грузгосмедторга“ по ценам ниже рыночных, но не ниже себестоимости с начислением средней прибыли.

Занаряживание производится путем обязания „Грузгосмедторгом“ заключать соответствующий договор с госорганами, в интересах которых дан наряд, при чем, в случае невыполнения госорганом денежных обязательств по такому договору, ответственной является государственная казна в целом.

47. В случае, если в порядке занаряживания за отпущенный Грузгосмедторгом товар соответствующим госорганом не будет произведен платеж в один из установленных по данному договору сроков, то „Грузгосмедторгу“ предоставляется право отказаться от дальнейшей поставки и взыскать свои убытки на общем основании.

Примечание 1. В исключительных случаях, предусмотренное настоящей статьей право занаряживания предоставляется Наркомздраву Грузии.

Примечание 2. Поскольку сделки заключаются с государственными учреждениями, занаряживание может происходить лишь в пределах бюджетных назначений.

48. При покупках и продажах „Грузгосмедторг“ обязан, при прочих равных условиях, оказывать преимущество государственным и кооперативным об'единениям, выступающим в качестве контрагентов.

IX. Ликвидация.

49. Ликвидация „Грузгосмедторга“ происходит по постановлению Наркомздрава Грузии, представляемому через ВЭКОСО Грузии на утверждение Совнаркома в случаях:

а) уменьшения начального капитала на 2/5, если не будет признано необходимым пополнить капитал из других источников или уменьшить начальный капитал с соблюдением ст. 12 настоящего положения;

б) недостаточности оборотн. средств „Грузгосмедторга“ для покрытия долгов, пред'являемых ко взысканию;

VII. ამორტიზაცია, სათადარიგო კაპიტალი, მოგების განაწილება.

41. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციის თანახმად ყოველწლიურად მოხდება ამორტიზაცია იმ ქონებისა, რომელიც შედის ძირითად კაპიტალში: ნაგებობათა პირვანდელი ღირებულებიდან გადაირიცხება 5%, ხოლო სხვა ქონებისა—10%.

42. მთელი მოგება დარჩება საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს და მოხმარდება სამკურნალო დახმარების გაძლიერებას, გაუმჯობესობას და გაიაფებას.

43. სათადარიგო კაპიტალის დანიშნულებაა როგორც ზარალის დაფარვა, ისე საწარმოთა გაფართოება.

როდესაც სათადარიგო კაპიტალი პირვანდელი კაპიტალის ნახევარს გაუთანასწორდება, საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი აღძრავს საკითხს, დებულების შეცვლის წესით, პირვანდელი კაპიტალის სათანადოთ გადიდების შესახებ სათადარიგო კაპიტალის ნაწილის პირვანდელ კაპიტალში გადარიცხვით.

VIII. გადასახადები, ფასები და დაკვეთა.

44. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამართველო დაიბეგრება ყოველგვარი გადასახადით, სხვათა შორის საშემოსავლო გადასახადითაც კერძო საწარმოს თანაბრად, უკეთუ კანონით სხვა რამ არ არის დაწესებული.

45. აფთიაქებიდან მედიკამენტები გაიყიდება საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ დაწესებული ნიხრით. დანარჩენი საქონელი—სამმართველოს მიერ დაწესებული ნიხრით.

46. სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით, საქართველოს ეკონომიური საბჭოს წარდგენისამებრ, შეიძლება, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მეშვეობით, განსაკუთრებული დაკვეთა საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ნაწარმოებთა ბაზრის ფასზე ნაკლებ ფასით, ხოლო არა ნაკლებ თვითღირებულებისა საშუალო მოგების დამატებით.

განსაკუთრებული დაკვეთის დროს საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს დაევალება დასდოს სათანადო ხელშეკრულება იმ სახელმწიფო ორგანოსთან, რომლისათვისაც მოხდა გან-

в) признания Наркомздравом Грузии нецелесообразности дальнейшего существования „Грузгосмедторга".

50. Ликвидация производится назначаемой Наркомздравом Грузии ликвидационной комиссией с участием представителя союза Грузмедикосантруда и Уполнаркомфина в определяемый Наркомздравом срок, но не далее полу-года со дня публикации.

Постановление о ликвидации и назначении ликвидационной комиссии публикуется в установленном порядке. Оставшееся по ликвидации имущество поступает в распоряжение Наркомздрава Грузии и на учет Уполнаркомфина.

Примечание. В случае ликвидации „Грузгосмедторга" по пункту „б" ст. 49-й, по просьбе кредиторов суд может назначить в состав ликвидационной комиссии представителя их интересов.

Зампред. Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Гегечкори.*

Управделами Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Саларидзе.*

1924 г. октября 30.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საკუთრებული დაკვეთა, ხოლო უკეთუ სახელმწიფო ორგანო არ შეასრულებს ასეთი ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ვალდებულებას, ამ შემთხვევაში მთლად პასუხისმგებელია სასახელმწიფო ხაზინა.

47. უკეთუ განსაკუთრებულ დაკვეთის წესით საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს მიერ გაცემულ საქონლისათვის სათანადო სახელმწიფო ორგანომ ვერ შეიტანა გადასახდელი ხელშეკრულებით დაწესებულ ერთ-ერთ ვადაზე, საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს უფლება ეძლევა უარი სთქვას დანაკვეთის შემდგომ მიწოდებაზე და გადაახდევინოს ხსენებულ ორგანოს ზარალი საერთო წესისამებრ.

შენიშვნა 1. ამა მუხლით გათვალისწინებული დაკვეთის უფლება განსაკუთრებულ შემთხვევაში ეძლევა საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს.

შენიშვნა 2. უკეთუ გარიგება სახელმწიფო დაწესებულებასთან მოხდება, განსაკუთრებული დაკვეთა შეიძლება მხოლოთ საბიუჯეტო დანიშნულებათა ფარგალში.

48. ყიდვა-გაყიდვის დროს საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველო ვალდებულია სხვა თანაბარ პირობებში უპირატესობა მიანიჭოს სახელმწიფო ორგანოს და კოოპერატიულ შენაერთს, რომელიც კონტრაგენტად გამოდის.

IX. ლიკვიდაცია.

49. საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ლიკვიდაცია მოხდება საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის დადგენილებით, რაც საქართველოს უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს მეშვეობით უნდა წარედგინოს დასამტკიცებლად სახალხო კომისართა საბჭოს შემდეგ შემთხვევაში:

ა) უკეთუ პირვანდელი კაპიტალი შემცირდა 2/5-დით და არ იქნა საჭიროდ მიჩნეული ან მისი შევსება სხვა წყაროებიდან, ან პირვანდელი კაპიტალის შემცირება ამ დებულების მე-12 მუხლის მიხედვით.

ბ) უკეთუ საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს საბრუნავი სახსარი საკმარისი არ იქნება მოთხოვნილი ვალების გადასახდელად.

გ) უკეთუ საქ. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი სცნობს, რომ საქ.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს შემდგომი არსებობა მიზანშეუწონელია.

50. ლიკვიდაციას მოახდენს საქ. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარის მიერ დანიშნული სალიკვიდაციო კომისია საქ. სამკურნალო-სასანიტარო დარგში მომუშავეთა კავშირის და ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის წარმომადგენელთა მონაწილეობით იმ ვადაზე, რომელსაც განსაზღვრავს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი, ხოლო არა უგვიანეს ნახევარი წლისა პუბლიკაციის დღიდან.

დადგენილება ლიკვიდაციის მოხდენისა და სალიკვიდაციო კომისიის დაარსების შესახებ გამოქვეყნდება არსებული წესით, ლიკვიდაციის შემდეგ დარჩენილი ქონება გადავა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში და იქნება ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის აღნუსხვაზე.

> **შენიშვნა.** უკეთუ საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სამმართველოს ლიკვიდაცია მოხდა 49 მუხ. „ბ“ პუნქტის თანახმად, კრედიტორების თხოვნით სასამართლოს შეუძლიან დანიშნოს სალიკვიდაციო კომისიის შედგენილობაში მათი ინტერესების წარმომადგენელი.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ალ. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1924 წ. ოქტომბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

25.04.
10.05.01.

26. დადგენილება № 36

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს: დამტკიცებულ და სამოქმედოდ მიღე-

26. Постановление № 36

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об утверждении и введении в действие Положения об учреждениях Уголовного Розыска Соц. Сов. Респ. Грузии.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет утвердить и ввести в действие прилагаемое к настоящему постановлению

ბულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ა. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1924 წ. ნოემბრის 25.
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათათვის.

თ ა ვ ი I.

სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის წყობილება.

1. სისხლის სამართლის მაძიებელი მიმილიციის მიზანია წინასწარი აცდენა განამზადი დანაშაულებრივი ქმედობისა, აღკვეთა დაწყებულისა და აღმოჩენა უკვე ჩადენილისა.

2. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიცია ამა დებულების 1-ლ მუხლ. აღნიშნული მიზნის განსახორციელებლად: ა) ფარული აგენტურისა, გარეგან თვალყურის დევნებისა, გარემოვლისა, თავმოყრით შეპყრობის და სხვა ამგვარი საშუალებით სისტემატიურ ზედამხედველობასა და მეთვალყურეობას უწევს დანაშაულებრივ ელემენტებს და სხვა და სხვა საეჭვო თავსაფარს; ბ) ფარულად იძიებს ყველა მომხდარ ამბავს, სადაც კი დანაშაულის ნიშნები აღმოჩნდება; გ) მოიკვლევს საერთო სისხლის სამართლისა და თანამდებობრივ დანაშაულის საქმეს, იმ საქმეებს გარდა, რაც ექვემდებარება მოკვლევის სხვა ორგანოს: საგანგებო კომისიას (ამა დებ. 13 მუხ.), გარე-მილიცის (14 მუხ.), აგრეთვე საგადასახადო-სასურსათო, სასანიტარო, სატეხნიკო, სავაჭრო და შრომის ინსპექციის ორგანოთ და დ) ასრულებს სხვა და სხვა ცალკე მოქმედებას გამოძიების ორგანოთა, პროკურატურისა და სასამართლოს დავალებით.

3. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანოთა და დაწესებულება-

Положение об Учреждениях Уголовного Розыска Соц. Сов. Респ. Грузии.

Зам. председ. Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Гегечкори.*

Управделами Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Саларидзе.*

1924 г. ноября 25.
Тифлис—Дворец.

ПОЛОЖЕНИЕ

Об учреждениях Уголовного Розыска ССР Грузии.

ГЛАВА I.

Устройство Угрозыска.

1. Задачи Угрозыска заключаются в предупреждении готовящихся преступных деяний, в пресечении начавшихся и раскрытии совершенных преступлений.

2. Деятельность Угрозыска для осуществления задач, означенных в ст. 1, выражается: а) систематическом надзоре и наблюдении за преступным элементом и разного рода притонами путем негласной агентуры, наружного наблюдения, обходов, облав и т. п.; б) в производстве негласных розысков о происшествиях, заключающих в себе признаки преступных деяний; в) в производстве дознаний по обще-уголовным и должностным преступлениям, кроме дел, отнесенных к ведению других органов дознания: Ч. К. (ст. 13 наст. полож.), наружной милиции (ст. 14) и органов инспекции податной, продовольственной, санитарной, технической, торговой и труда и г) в производстве отдельных действий, по поручению следственных органов, прокуратуры и суда.

3. Порядок деятельности учреждений и органов Угрозыска определяется Уголовно-Процессуальным Кодексом ССР Грузии, настоящим Положением и особой инструкцией.

4. Деятельность Угрозыска в осу-

თა მოქმედების წესი განისაზღვრება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოსით, ამა დებულებით და ცალკე ინსტრუქციით.

4. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმედება დანაშაულის წინასწარ აცდენისა და აღკვეთისათვის მჭიდროდ არის დაკავშირებული გარემილიციის მოქმედებასთან, ხოლო უკვე ჩადენილი დანაშაულის გამოაშკარავებაამოჩენისათვის—სასამართლო ხელისუფლების მოქმედებასთან. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციისა და გარე-მილიციის დაწესაბულებათა თანამდებობის პირი უნდა ცდილობდეს: 1) რომ არც ერთი სისხლის სამართლის დანაშაული და არც ერთი პირი, რომელსაც კი დანაშაულებრივ დაურღვევია კანონი, არ დარჩეს აღმოუჩენელი და სათანადო სასამართლო ხელისუფლებისათვის გადაუცემელი; 2) რომ თანაც ყოველთვის და ყველგან მტკიცედ დაცულ იქნეს კანონით დადგენილი წესი და 3) რომ სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმედებამ რაც შეიძლება ნაკლებად შეავიწროოს მოქალაქეთა ინტერესები და ისიც მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც ეს აუცილებელი იქნება ჭეშმარიტების გამოსააშკარავებლად.

5. სისხლის სამართლის მაძიებელ მილიციას განაგებს რესპუბლიკაში შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის სამილიციო განყოფილება; ადგილობრივ სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოვალეობა დაეკისრება: ქ. ტფილისსა და მის მაზრაში სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ტფილისის სამმართველოს, ქ. ბათომში—სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ბათომის სამმართველოს, ხოლო რესპუბლიკის დანარჩენ ადგილებში—საერთო მილიციის ორგანოებს.

სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოების შტატი დართულია ამა დებულებასთან.

6. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ერთი დაწესებულების თანამშრომელს ცალკე შემთხვევაში, განსაკუთრებული დავალებით, შეუძლიან ფარული ძიება და მოკვლევა მოახდინოს ამავე მილიციის მეორე დაწესებულების სამოქმედო რაიონშიაც. ხოლო, უკეთუ სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომელი დამნაშავეს კვალ-

ществлении задач предупреждения и пресечения преступлений тесно связана с деятельностью наружной милиции, а в области раскрытия совершенных преступлений с деятельностью судебной власти. Учреждения и должностные лица Угрозыска и наружной милиции стремятся к тому: 1) чтобы ни одно Уголовное преступление и ни одно лицо, виновное в преступном нарушении закона, не оставалось не обнаруженным и непереданным подлежащей судебной власти, 2) чтобы при этом всегда и во всем был строжайше соблюдаем установленный законом порядок и 3) чтобы действия Угрозыска сопровождались наименьшими и лишь безусловно необходимыми для раскрытия истины стеснениями интересов граждан.

5. Уголовным Розыском в Республике ведает Отдел Милиции НКВД; на местах же функции Угрозыска возложены: в Тифлисе и его уезде—на Тифлисское Управление Угрозыска, в гор. Батуме на Батумское Управление Угрозыска, и во всех остальных местах Республики—на органы общей милиции.

Штаты Управлений Угрозыска приложены к настоящему Положению.

6. В отдельных случаях по особым поручениям сотрудники учреждений Угрозыска могут производить негласные розыски и дознания в районе деятельности других учреждений Угрозыска При преследовании же преступников по горячим следам сотрудники Угрозыска не останавливают этих преследований на границе района деятельности другого учреждения Угрозыска и прекращают таковые только тогда, когда приступит к тому местное учреждение Угрозыска.

7. Командированные в другие города сотрудники Угрозыска обязаны по прибытии явиться к начальнику местного Угрозыска, а где их нет—к начальнику общей милиции и вести дальнейшее расследование совместно с сотрудниками этого учреждения и при полном содействии со стороны последних.

Примечание 1. В случае необходимости производства розыска в пределах отчуждения же-

დაკვალ მისდევს, იგი არ შეჩერდება ამავე მილიციის სხვა დაწესებულების სამოქმედო რაიონის საზღვარზედ და მხოლოდ მაშინ შესწყვეტს თავის მოქმედებას, როდესაც დამნაშავის დევნას შეუდგება სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივი ორგანო.

7. სხვა ქალაქს წარვლინებული სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომელი ვალდებულია, მივლინების ადგილას მისვლისას, გამოცხადდეს ადგილობრივი სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსთან, ხოლო იქ, სადაც იგი არ არის, საერთო მილიციის უფროსთან და ადგილობრივი დაწესებულების თანამშრომლებთან ერთად და მათივე ყოველმხრივი დახმარებით, განაგრძობს საქმის გამოკვლევას.

შენიშვნა 1. უკეთუ საჭირო იქნება ძიება რკინის გზისა ან წყალსავალი გზის ზოლის ფარგლებში, სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომელი შეუდგება ძიებას მხოლოდ მას შემდეგ, რაც იგი თავის მანდატს (ვიზა) შეამოწმებინებს სათანადო სამილიციო სამმართველოს.

შენიშვნა 2. უკეთუ საჭირო იქნება რომელიმე საქმის გამო საძიებელი მოქმედება რესპუბლიკის სხვადასხვა ადგილას ერთსა და იმავე დროს, ან უკეთუ ძიების მსვლელობის და მიხედვით, საჭირო გახდება ადგილობრივ სისხლის სამართლის მაძიებელ მილიციის დაწესებულებამ ურთიერთობა დაიჭიროს უცხოელ მაძიებელ მილიციასთან ან და სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომელი გაიგზავნოს საზღვარგარედ, ამის შესახებ სისხ. სამართ. მილიციის სათანადო უფროსი წარუდგენს მოხსენებას შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს.

8. ტფილისიის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსი საადმინისტრაციო და საოპერაციო სფეროში ემორჩილება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის სამილიციო განყოფილების უფროსის, ხოლო მეურნეობის სფეროში — ტფილისის აღმასრულებელ კომიტეტს, რომლისაგანაც გარდა იმ თანხისა, რაც საიდუმლო ხარჯისათვის ეძლევა შინაგან საქმეთა საქ. სახ. კომისარიატის ხარჯთ-აღრიცხვით, მიიღებს

лезных или водных путей сообщения, сотрудники Угрозысков приступают к таковому не иначе, как по визированию своих мандатов в подлежащем Управлении Милиции.

Примечание 2. В случае необходимости принять розыскные меры по какому либо делу одновременно в различных местностях Республики, или когда по ходу розыска представляется необходимым сношение местного учреждения Угрозыска с иностранными, или командирование сотрудников за границу, подлежащий Начальник Угрозыска входит с представлением в Народный Комиссариат Внутренних Дел.

8. Начальник Угрозыска в Тифлисе в административном и оперативном отношениях подчиняется Начальнику Отдела Милиции НКВД, а в хозяйственном отношении — Тифлисскому Исполкому, от которого и получает все виды денежного и материального довольствия, кроме сумм, отпускаемых по смете НКВД-ел на расходы, не подлежащие оглашению.

9. Начальник Угрозыска гор. Батума в оперативном отношении подчиняется Начальнику Отдела Милиции НКВД, в порядке административного надзора—НКВД Аджарии, и в хозяйственном отношении—Комунхозу гор. Батума, от которого и получает все виды денежного и материального довольствия кроме сумм, отпускаемых НКВД на расходы, не подлежащие оглашению.

10. Деятельность местных учреждений Угрозыска по осуществлению задач, указанных в ст. 1 сего Положения, производится под общим руководством Начальника Отдела Милиции НКВД, инструктирующего эти учреждения по всем вопросам, касающимся как техники Угрозыска, так и направления всей его деятельности в целом, и в области производства дознаний под надзором прокуратуры.

11. При производстве органами Угрозыска дознаний по делам уголовным и отдельных поручений судебных и следственных властей по тем

ყოველგვარ ფულადს და მატერიალურ სახსარს.

9. ბათომის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსი საოპერაციო სფეროში ემორჩილება შინ. საქ. სახ. კომისარიატის სამილიციო განყოფილების უფროსს, საადმინისტრაციო ზედამხედველობის სფეროში—აჭარისტანის შინ. საქ. სახალხო კომისარიატს, ხოლო მეურნეობის სფეროში—ქ. ბათომის კომუნალურ განყოფილებას, რომლისგანაც გარდა იმ თანხისა, რაც საიდუმლო ხარჯებისათვის ეძლევა შინ. საქ. სახ. კომისარიატისაგან, მიიღებს ყოველგვარ ფულადსა და მატერიალურ სახსარს.

10. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივი დაწესებულება ამა დებულების 1 მუხ. აღნიშნული მიზნის განსახორციელებლად მოქმედობს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის სამილიციო განყოფილების უფროსის საერთო ხელმძღვანელობით, იგივე უფროსი ინსტრუქტორობას უწევს მას ყველა საკითხში, რაც შეეხება როგორც სისხლის სამართლის ძიების ტეხნიკას, ისე მთლად სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმედების მიმართულებას. ხოლო მოკვლევის სფეროში სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიცია მოქმედობს პროკურატურის ზედამხედველობის ქვეშ.

11. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანო სისხლის სამართლის საქმის მოკვლევისა და იმ ცალკე დავალების შესრულებისათვის, რასაც ამ საქმის გამო მას მიანდობს სასამართლო და საგამამძიებლო ხელისუფლება, ვალდებულია იხელმძღვანელოს საპროკურორო ზედამხედველობის მიერ ყოველ ცალკე საქმისათვის მიცემული წინადადება და განმარტება.

12. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომელთ აეკრძალებათ ძიება და რაიმე ცნობების შეკრეფა ისეთი კერძო საქმის გამო, რომელსაც საერთო არა აქვს რა დანაშაულის წინასწარ აცდენასა, აღკვეთასა და გამოკვლევასთან, მაგ.: სხვა და სხვა პირისათვის მათი პირადი საოჯახო, განქორწინებისა და კომერციულ საქმეზე ცნობების შეკრეფა და სხვა.

13. კონტრ-რევოლიუციისა და ჯაშუშობის საქმეს, რომელიც ექვემდებარება საგანგებო კომისიის ორგანოთ, სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწე-

же делам, органы Угрозыска обязаны руководствоваться указаниями и раз'яснениями Прокурорского Надзора по каждому делу.

12. Производить розыски и собирать какие бы то ни было сведения по делам частного характера, не имеющим ничего общего с обязанностями по предупреждению, пресечению и расследованию преступлений, как например: наведение справок по личным, семейным, бракоразводным или коммерческим делам разных лиц и т. п., сотрудникам Угрозыска воспрещается.

13. По делам о контр-революции и шпионаже, подлежащим ведению органов ЧК, учреждения Угрозыска дознания не производят, а все полученные о них сведения беззамедлительно сообщают в местные органы ЧК, по принятии в неотложных случаях необходимых мер к сохранению следов преступления и к задержанию заподозренных.

14. Дела о нарушениях общественной безопасности и публичного порядка, предусмотренные в главе VIII Уг. Кодекса ССРГ производится наружной милицией. Сверх того, ведению последней подлежат все дела, возбуждаемые в порядке частного обвинения и могущие быть оканчиваемы примирением, предусмотренные ст. 10 У.П.К. ССРГ.

15. Во всех случаях обнаружения наружной милицией происшествий, заключающих в себе признаки уголовно-наказуемых деяний, наружная милиция немедленно сообщает органам Угрозыска и до прибытия его уполномоченного представителя принимает все необходимые и нетерпящие отлагательства меры, в том числе и меры для предупреждения уничтожения следов преступления и пресечения подозреваемым способа скрыться от следствия и суда. Одновременно милиция по делам, указанным в 26 ст. У.П.К., по коим обязательно производство предварительного следствия, сообщает о преступлении Следователю и Участковому Пом. Прокурора. По прибытии представителя Угрозыска наружная милиция немедленно передает последнему все имеющиеся

სებულება არ მოიკვლევს, ხოლო ყველა ცნობა ამ საქმის შესახებ, რაც მას ხელთ ექნება, დაუყოვნებლივ უნდა გაეგზავნოს საგანგებო კომისიის ადგილობრივ ორგანოს; თანაც სასწრაფო შემთხვევაში მან უნდა მიიღოს საჭირო ღონისძიება დანაშაულის კვალის შესანახად და ეჭვმიტანილი პირის შესაპყრობად.

14. საქმეს საზოგადოებრივი უშიშროებისა და წესიერების დარღვევის შესახებ, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის VIII თავში, აწარმოებს გარე-მილიცია. ამას გარდა ამავე მილიციას ექვემდებარება ყველა საქმე, რაც აღიძრება კერძო ბრალდების წესით და შეიძლება შერიგებით გათავდეს (სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 10 მუხ.).

15. ყოველთვის, როდესაც გარე-მილიცია აღმოაჩენს ისეთ მომხდარ ამბავს, სადაც სისხლის სამართლით დასასჯელი ქმედობის ნიშნები მოიპოვება, იგი დაუყოვნებლივ აცნობებს სისხლის სამართლის მაძიებელ მილიციის ორგანოს და ვიდრე ამ უკანასკნელის უფლებამოსილი წარმომადგენელი მოვიდოდეს, მიიღებს ყველა საჭირო და საშურო ღონისძიებას, სხვათა შორის საიმისო ღონისძიებასაც, რომ დანაშაულის კვალი არ იქნეს წაშლილი და ეჭვმიტანილ პირს მოესპოს გამოძიებისა და სასამართლოსაგან თავის არიდების შესაძლებლობა. ამასთანავე უკეთუ აღმოჩენილი დანაშაული გათვალისწინებულია სისხლის სამართლის საპრ. კოდექსის 26 მუხლში და საჭიროა მისი წინასწარი გამოძიება, გარე-მილიცია აცნობებს ამას გამომძიებელს და პროკურორის საუბნო თანაშემწეს. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის წარმომადგენლის მოსვლისას, გარე-მილიცია დაუყოვნებლივ გადასცემს მას ყველა ცნობას, რაც კი მას მოეპოვება უწყებულ საქმეზე, და შესწყვეტს დამოუკიდებლივ მოქმედებას.

16. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანოთა ნაყოფიერი და წარმატებული მუშაობისათვის ხელშესაწყობად გარე-მილიციას დაეკისრება:

ა) სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სათანადო ორგანოს მოთხოვნით ამ მილიციის საოპერაციო მოქმედების უზრუნველსაყოფელად დაეხმაროს მას შეარაღებული ძალით: თანაც რა შემთხვევაში და რამდენი შეიარაღებული ძალის დახმარემაა საჭირო,—განი-

по делу данные и прекращает свои самостоятельные действия.

16. В целях наибольшего способствования успешности работы органов Угрозыска на наружную милицию возлагается:

а) по требованию соответствующих органов Угрозыска обеспечение операций Угрозыска содействием вооруженной силой в случаях и в количестве, определяемых по взаимному соглашению между милицией и Угрозыском;

б) охрана помещений Угрозыска и принадлежащих ему кладовых вещественных доказательств, с определением степени необходимости, по взаимному соглашению между органами наружной милиции и Угрозыска;

в) содержание арестованных сотрудниками Угрозыска лиц и сопровождение их;

г) доставление органам Угрозыска транспорта.

17. В местах, где нет органов Угрозыска, все обязанности Угрозыска лежат на наружной милиции, которая по окончании дознания непосредственно направляет составленные ее органами акты в подлежащий суд или Прокурорскому Надзору согласно 105 ст. У. П. К. По делам же, по которым обязательно производство предварительного следствия,—непосредственно Следователю.

ГЛАВА II.

Права и обязанности сотрудников Угрозыска.

18. Начальник Отдела Милиции НКВД является начальником и руководителем как управлений Угрозысков, так и всей общей милиции Республики. На нем лежит вся ответственность за правильную постановку розыска в пределах Республики.

19. Начальники Управлений Угрозыска, уездных и городских милиций являются Начальниками и руководителями подчиненных им сотрудников и агентов подлежащих им Управлений.

20. Начальники Управлений Угрозыска и милиции: а) распределяют занятия между подведомственными со-

საზღვრება გარე-მილიციისა და სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ერთმანეთთან შეთანხმებით;

ბ) სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სადგომებისა და ნივთიერი დამამტკიცებელი საბუთების საწყობების დაცვა, თანაც ამ დაცვის საჭიროება განისაზღვრება გარე-მილიციისა და სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ერთმანეთთან შეთანხმებით;

გ) სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომლების მიერ დატუსაღებულთა შენახვა და თანხლება,

დ) სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანოთათვის ტრანსპორტის შოვნა.

17. იქ, სადაც სისხლის სამართლის მილიციის ორგანო არ არსებობს, მისი მოვალეობა დაკისრებული აქვს გარე-მილიციას; ეს უკანასკნელი ყველა აქტს, რასაც შეადგენს მისი ორგანო, მოკვლევის დამთავრებისას, თანახმად სისხლ. სამ. საპრ. კოდ 105 მუხლისა, გაუგზავნის უშუალოდ სათანადო სასამართლოს ან საპროკურორო ზედამხედველობას, ხოლო მონაკვლევ მასალას ისეთ საქმეზე, რომლის წინასწარი გამოძიებაც სავალდებულოა, გაუგზავნის პირდაპირ გამომძიებელს.

თ ა ვ ი II.

სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თამამშრომელთა უფლება-მოვალეობა.

18. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის სამილიციო განყოფილების უფროსი ამავე დროს უფროსია და ხელმძღვანელი, როგორც სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოებისა, ისე მთლად საერთო მილიციისა რესპუბლიკაში.

იგი პასუხისმგებელია, რათა სისხლის სამართლის ძიების საქმე რესფუბლიკაში სწორე დონეზე იქნეს დაყენებული.

19. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი, აგრეთვე მაზრისა და ქალაქის მილიციის უფროსი—არის უფროსი და ხელმძღვანელი თავის ხელქვეით თანამშრომელთა და ქვემდებარე სამმართველოს აგენტებისა.

20. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი:

трудниками; б) направляют их деятельность в духе законности к наиболее успешному исполнению возложенных на них обязанностей по предупреждению и раскрытию преступлений; в) по особо выдающимся делам они принимают на себя лично розыски и производство дознаний, являясь на место преступления и принимая без малейшего промедления надлежащие меры для розыска по горячим следам.

21. Начальники Управлений Угрозыска и Милиции наблюдают за правильностью производящихся сотрудниками дознаний, за своевременным их окончанием и направлением их по подсудности со всеми имеющимися по делу вещественными доказательствами, а равно следят за своевременным и точным исполнением поступающих в Управление требований судебных властей и других учреждений и должностных лиц, о производстве отдельных действий, за исполнением запросов и других переписок, обращая особое внимание на дела и переписки, по коим имеются лица, задержанные под стражей.

22. Начальники Управлений Угрозыска и Милиции наблюдают за своевременным, в законный срок, опросом лиц, задержанных сотрудниками, не допуская применения ими при опросе физического воздействия, за законностью оснований содержания под стражей по установленным постановлениям и своевременным направлением относящихся к ним дознаний и переписок, а равно и самих задержанных по подсудности, с перечислением их за подлежащим судом, прокурором, следователем или другим должностным лицом или учреждением.

23. Начальники Управлений Угрозыска и Милиции наблюдают также за своевременным освобождением задержанных лиц, в случае недостаточности оснований к содержанию их под стражей: 1) в случае неподтверждения Судом или Следователем означенного ареста и 2) в случае получения при производстве дознаний, до направления такового по принадлежности, таких сведений о задержан-

ა) ანაწილებს სამუშაოს თავის ხელქვეით თანამშრომელთა შორის;

ბ) ისეთი გეზით წარმართავს ამ თანამშრომელთა მოქმედებას, კანონის ფარგლებში, რომ, რაც შეიძლება წარმატებით, შესრულებულ იქნეს მათთვის დაკისრებული მოვალეობა დანაშაულის წინასწარ აცდენის და გამოაშკარავების სფეროში;

გ) განსაკუთრებით საყურადღებო საქმეს პირადად თვითონ იძიებს და მოიკვლევს, მივა დანაშაულის ჩადენის ადგილას და მიიღებს დაუყოვნებლივ ყველა საჭირო ღონისძიებას დანაშაულის კვალდაკვალ საძიებლად.

21. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი თვალ-ყურს ადევნებს, რათა თანამშრომლებმა საქმე სისწორით მოიკვლიონ, თავის დროზე დაამთავრონ და ეს საქმე ყველა აღმოჩენილი ნივთიერი დამამტკიცებელი საბუთით ქვემდებარეობისამებრ წარიმართოს; თვალყურს ადევნებს აგრეთვე, რომ სასამართლო ხელისუფლებისა და სხვა დაწესებულების ან თანამდებობის პირის მოთხოვნა რაიმე ცალკე მოქმედების შესახებ თავის დროზე და სისწორით იქნეს შესრულებული, რომ შესრულებულ იქნეს აგრეთვე ყოველი შეკითხვა და სხვა მიწერ-მოწერა; ამასთანავე განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ისეთ საქმეს და მიწერ-მოწერას, რომლის გამოც ვინმე შეპყრობილია.

22. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი თვალყურს ადევნებს, რათა თანამშრომლის მიერ შეპყრობილი პირის გამოკითხვა მოხდეს კანონით დაწესებულ ვადაზე, ამასთანავე ყურადღება უნდა მიაქციოს, რომ გამოკითხვის დროს ხმარებულ არ იქნეს ფიზიკური ზეგავლენა; რომ შეპყრობას კანონიერი საფუძველი ჰქონდეს, ე. ი. დამყარებულ იქნეს დაწესებულ დადგენილებაზე; რომ ყოველივე მონაკვლევი მასალა და მიწერ-მოწერა შეპყრობილის შესახებ, აგრეთვე თვით შეპყრობილიც თავის დროზე გადაეცეს ქვემდებარეობისამებრ, და თანაც იგი შეპყრობილი სათანადო სასამართლოსა, პროკურორსა, გამომძიებელსა ან სხვა თანამდებობის პირზე თუ დაწესებულებაზე იქნეს გადარიცხული.

23. სისხლის სამართლის მაძიებელი

ном, которые поколеблют основания, послужившие к его задержанию.

24. Начальники Управлений Угрозыска и Милиции, получив сведения о каком либо готовящемся преступлении, обязаны принять все зависящие меры к предупреждению такового, не ожидая их совершения. Провокационные же действия, т. е. искуственное создание или способствование совершению преступления, строго воспрещается, как преступление, караемое Уголовным Кодексом.

25. При производстве и направлении дознаний Начальники Управлений Угрозыска и Милиции руководствуются существующими законами и инструкцией Народных Комиссаров Юстиции и Внутренних Дел.

26. Всю переписку секретного характера, равно и денежную отчетность по суммам, отпущенным на негласный розыск и оплату негласной атентуры и розыскные надобности, Начальники Угрозыска и Милиции обязаны вести лично и отчитываются в порядке, установленном приказом Н. К. В. Д.

27. Списки негласной агентуры Начальники Угрозыска и Милиции хранят у себя и принимают меры, чтобы имена агентов не разглашались.

28. Освещение деятельности Угрозыска в печати является желательным и нужным, но с такой осторожностью, чтобы добытые дознанием данные не разглашались и это освещение не носило характер афиширования деятельности Угрозыска и отдельных его сотрудников.

29. Начальники Управлений Угрозыска и Милиции имеют строжайшее наблюдение, чтобы лица, осужденные за преступления, совершенные из корыстных видов, а также присужденные к поражению прав, на службу в Управление Угрозыска и Милиции не принимались.

30. При увольнении сотрудников Управлений со службы, Начальникам вменяется в обязанность отбирать от увольняемых их удостоверения и все документы, относящиеся к их служебной деятельности.

31. Помощник Начальника Угрозыска есть ближайший сотрудник На-

მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი თვალყურს ადევნებს აგრეთვე იმას, რომ შეპყრობილი თავის დროზე განთავისუფლებულ იქნეს იმ შემთხვევაში, უკეთუ პყრობას საკმარისი საფუძველი არ ექნება: 1) როდესაც სასამართლო ან გამომძიებელი არ დაადასტურებს დატუსაღებას და 2) როდესაც მოკვლევა, ვიდრე იგი კუთვნილებისამებრ იქნება წარგზავნილი, გამოარკვევს ისეთ ცნობას, რომლითაც შეირყევა შეპყრობის საფუძველი.

24. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი გაიგებს თუ არა, რომ ესა თუ ის დანაშაული მზადდება, მოვალე არის, ვიდრე დანაშაული ჩადენილ იქნებოდეს, ყოველი ღონე იძიოს მისი თავიდან ასაცდენად. პროვოკაციული მოქმედება კი, ე. ი. დანაშაულის განგებ შექმნა, ან მის ჩადენისათვის ხელის შეწყობა, სასტიკად აკრძალულია როგორც სისხლის სამართლის კოდექსით დასასჯელი მოქმედება.

25. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი ვალდებულია მოკვლევისა და მონაკვლევი მასალის წარმართვისათვის იხელმძღვანელოს არსებული კანონები და იუსტიციის სახალხო კომისარიატის და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის ინსტრუქცია.

26. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსი და მილიციის უფროსი ვალდებულია ყველა სამხედრო მიწერ-მოწერა, აგრეთვე ფულადი ანგარიში იმ თანხებისა, რაც მიღებულ იქნება ფარული ძიებისა, ფარული აგენტურისა და საძიებლო საჭიროებისათვის, აწარმოოს პირადად თვითონ და ანგარიში აძლიოს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის ბრძანებით შემოღებული წესისამებრ.

27. ფარული აგენტების სია ინახება სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს და მილიციის უფროსებთან და ეს უკანასკნელნი მოვალენი არიან ღონისძიება მიიღონ, რათა აგენტების სახელი არ გახმაურდეს.

28. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმედების გაშუქება ბეჭდითი სიტყვით სასურველი და საჭიროც არის, მაგრამ ისეთი სიფრთხილით, რომ მონაკვლევი რამ ცნობა არ გახმაურდეს და ამ გაშუქებას არა ჰქონდეს სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმე-

чальника и является заместителем его во всех случаях его отлучек. Ему могут быть поручены Начальником личное производство розыска и дознания по более выдающимся преступлениям и ближайший надзор за правильным содержанием под стражей лиц, задержанных сотрудниками Угрозыска по установленным постановлениям.

32. Уполномоченные заведывают одними или несколькими милицейскими районами и лично или через подведомственных им агентов производят дознания и розыски по всем происшествиям, представляют оконченные дознания Начальнику Угрозыска для направления по подсудности со всеми задержанными по делу лицами, относящимися к дознаниям материалами и вещественными доказательствами.

33. Ежедневно, в назначенные Начальником Угрозыска часы, Уполномоченные докладывают Начальнику о всех происшествиях и преступлениях, имеющих место в обслуживаемых ими районах, докладывают также о производящихся в их районах дознаниях, ходе работ по розыску, полученных негласных сведениях, слухах и доносах и о временно задержанных лицах с указанием причин их задержания.

Начальник Управления Угрозыска в Тифлисе также ежедневно докладывает с всех вышеуказанных преступлениях Начальнику Отдела Милиции НКВД.

34. Заведывающие районами Уполномоченные лично или через подведомственных им агентов исполняют также все переписки и запросы, получаемые им Начальником Угрозыска, как от властей судебных, так и равно от властей военных и административных.

35. Все розыскные действия Уполномоченные осуществляют лично или через подведомственных им агентов, которым и руководят в их служебной работе и от которых получают доклады о происшествиях, полученных негласных сведениях, слухах и т. п.

36. Наблюдательная часть Уполномоченных заключается в систематическом надзоре и постоянном пополнении сведений о притонах преступ-

დებისა და ცალკე თანამშრომლის რეკლამის ხასიათი.

29. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის სამმართველოს უფროსმა და მილიციის უფროსმა უნდა ფხიზელი და მტკიცე მეთვალყურეობა გაუწიოს იმას, რომ სისხლის სამართლის მილიციის სამმართველოში და მილიციაში მოსამსახურედ მიღებულ არ იქნეს ისეთი პირი, ვისაც მსჯავრი დაედო ანგარების მიზნით ჩადენილ დანაშაულისათვის, ან ვისაც სასამართლოს განაჩენით უფლება აქვს შეზღუდული.

30. როდესაც სამმართველოს თანამშრომელი დათხოვნილ იქნება სამსახურიდან, სამმართველოს უფროსი მოვალეა ჩამოართვას დათხოვნილს მოწმობა და ყველა საბუთი, რაც კი მის სამსახურებრივ მოსაქმეობას შეეხება.

31. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსის თანაშემწე არის ამ უფროსის უახლოესი თანამშრომელი და მოადგილე მისი სადმე წასვლის დროს. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსს შეუძლიან დაავალოს თანაშემწეს, პირადად მან თვითონ იძიოს და მოიკვლიოს რაიმე განსაკუთრებით საყურადღებო დ ნაშაული და უახლოესი ზედამხედველობა გაუწიოს იმას, რომ სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის თანამშრომელთა სათანადო დადგენილებით დატუსაღებულნი წესიერად ინახებოდნენ.

32. რწმუნებული განაგებს ერთს ან რამოდენიმე სამილიციო რაიონს და პირადად თვითონ ან თავისი ხელქვეითი აგენტის მეშვეობით იძიებს და მოიკვლევს ყველა მომხდარ ამბავს და დამთავრებულ მოკვლევას, საქმეზე შეპყრობილ პირს და ყველა მასალას და ნივთიერ დამამტკიცებელ საბუთს, რაც კი მოკვლევას შეეხება, წარუდგენს სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსს.

33. რწმუნებული ყოველ დღე, სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსის მიერ დანიშნულ საათზე, მოახსენებს უფროსს, თუ რა და რა ამბავი და დანაშაული მოხდა მისდამი რწმუნებულ რაიონში, რა და რა საქმე იკვლევა, როგორ მიმდინარეობს ძიება, რა ფარული ცნობებია მიღებული, რა ზომები დადის, მოახსენებს აგრეთვე ვინ არის დროებით შეპყრობილი და რა მიზეზით.

სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსი ტფილისში თავის მხრით

ников, ночлежных домах, воровских квартирах, о местах сбыта краденного, о лицах занимающихся сводничеством и сутенерством. о всех местах скопления публики, как то: театрах, кинематографах, базарах, рынках, чайных, ресторанах, тайных притонах разврата и местах изготовления „самогонки“, в негласной проверке личностей, прибывающих на временное жительство в пределах района и обращающих почему либо на себя внимание. Средством для исполнения сего служит проверка паспортов и других документов, при передаче их означенными лицами в прописку.

37. В случаях совершения в районах более или менее выдающихся преступлений, Уполномоченные обязаны лично явиться на место их совершения с нужным числом агентов и руководить их действиями. Если на месте находятся или прибудут Начальник Угрозыска, его Помощник или лицо Прокурорского Надзора, то Уполномоченные поступают в их распоряжение и исполняют их приказания.

38. Агенты Угрозыска распределяются для работы по районам Начальником Угрозыска и назначаются в непосредственное распоряжение Уполномоченных районами, приказания коих и исполняют.

39. При помощи означенных агентов осуществляются в целях раскрытия преступлений, все действия по розыску и дознанию как в своем районе, так и в случае надобности и в других районах, по распоряжению начальства.

40. Производя розыски и дознания по поручаемым им к раскрытию преступлениям, все сотрудники Угрозыска обязаны действовать по правилам, изложенным в сем Положении.

41. Агенты для поручения обязаны знать обслуживаемый ими район в смысле местности, а также быть осведомленными о преступном элементе района и непрестанно иметь за ним негласное наблюдение, в особенности за лицами и местами, указанными в ст. 36 сего Положения.

42. Строжайше воспрещается водить дружбу и быть в товарищеских

ყოველ დღე მოახსენებს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის სამილიციო განყოფილების უფროსს ყველა ზემოთაღნიშნულ დანაშაულსა და მომხდარ ამბავს.

34. რწმუნებული, რომელიც რაიონს განაგებს სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსის დავალებით, პირადად თვითონ ან თავისი ხელქვეითი აგენტის მეშვეობით აწარმოებს მთელ მიწერ-მოწერას და პასუხს აძლევს, როგორც სასამართლო ხელისუფლებისაგან, ისე სამხედრო და საადმინისტრაციო ხელისუფლებისაგან შემოსულ ყველა შეკითხვაზე.

35. რწმუნებული ყველა საძიებო მოქმედებას განახორციელებს პირადად თვითონ ან თავისი ხელქვეითი აგენტების მეშვეობით, რომელთაც ხელმძღვანელობს სამსახურში და რომელთაგანაც მიიღებს მოხსენებას ყოველი მომხდარი ამბავისა, ფარული ცნობისა, გავრცელებული ხმისა და სხვა.

36. რწმუნებულის სამეთვალყურეო მოვალეობას შეადგენს სისტემატიური ზედამხედველობა და გამუდმებით ცნობების შევსება, დამნაშავეთა თავსაფარისა, ღამის გასათევ სახლებისა, ქურდების ბინებისა, ნაქურდალის გასაღების ადგილებისა, მაჭანკლების და სუტენერებისა, აგრეთვე ისეთ ადგილების შესახებ, სადაც ხალხი ბლომად იყრის თავსა, როგორც, მაგ., თეატრი, კინემატოგრაფი, ბაზარი, საჩაიე, რესტორანი, ფარული გარყვნილების ბუდე და არყის ფარულად გამოხდის ადგილი; აგრეთვე იმ პირის ვინაობის ფარული გამორკვევა, ვინც დროებით ჩამოვა რაიონში საცხოვრებლად და ასე თუ ისე ყურადღებას მიიქცევს. ვინაობის გამორკვევა მოხდება პასპორტისა და სხვა დოკუმენტის შემოწმებით მაშინ, როდესაც აღნიშნულ საბუთებს მათი პატრონი გადასცემს ჩასაწერად.

37. უკეთუ რაიონში მოხდა ცოტად თუ ბევრად საყურადღებო რამ დანაშაული, რწმუნებული ვალდებულია პირადად თვითონ გამოცხადდეს დანაშაულის ჩადენის ადგილას, თან წაიყვანოს იმდენი აგენტი, რამდენიც საჭირო იქნება, და ხელმძღვანელობა გაუწიოს მათ. თუ ვინცობაა დანაშაულის ადგილას უკვე მისულია ან მივა სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსი ან მისი თანაშემწე, ან და საპროკურორო ზედამხედველობის პირი, უფლებამოსი-

и имущественных отношениях с лицами, принадлежащими к преступному элементу. Получать от таких лиц негласные полезные для дела сведения можно и должно, но самый факт получения не обязывает Уполномоченных и агентов к дружественным с ними отношениям и товарищескому обращению.

43. О всех полученных агентами слухах, доносах и справках они докладывают своему Уполномоченному непосредственно.

44. В назначенные для занятий часы агенты являются в Управление для исполнения письменных работ по данным им поручениям, для доклада своим Уполномоченным и получения от них новых поручений, распоряжений и указаний по розыску.

45. Всем сотрудникам Угрозыска вменяется в обязанность быть вежливыми и предупредительными со всеми обращающимися к ним частными лицами, терпеливо выслушивать желаемые ими заявления, при допросах не допускать грубых выражений, но вместе с тем быть настойчивыми в своих законных требованиях выдержанными и спокойными.

46. Сотрудники Угрозыска не должны допускать применения какого либо физического воздействия к лицам, задерживаемым за какие либо преступления, в целях получения от них откровенных показаний или сведений. Применение такого рода воздействия сотрудников Угрозыска подвергает его строжайшей ответственности по закону.

47. Для проникновения по делам службы в частные учреждения, публичные и общественные места сотрудники Угрозыска, при невозможности обнаружить свое звание и неимении входных билетов, обращаются к содействию милиции.

48. В случае заболевания сотрудники Угрозыска должны без замедления известить свое ближайшее начальство, чтобы можно было назначить заместителя по исполнению возложенных на заболевшего поручений. Докладная записка об увольнении в отпуск подается сотрудником его непосредственному начальству за-

ლი რწმუნებული გადადის მათ განკარგულებაში და ასრულებს ყველა მათ ბრძანებას.

38. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის აგენტებს სამუშაოზედ რაიონებ დ ანაწილებს ამავე მილიციის უფროსი; ისინი იმყოფებიან სარაიონო რწმუნებულის უშუალო განკარგულებაში და ასრულებენ მის ბრძანებას.

39 აღნიშნული აგენტების მეშვეობით განხორციელდება ყოველი მოქმედება, რაც კი დანაშაულის გამოსარკვევად საჭირო იქნება ძიებისა და მოკვლევისათვის როგორც მათ რაიონში, ისე საჭიროების მიხედვით და უფროსის განკარგულებით სხვა რაიონშიაც.

40. დანაშაულის გამოაშკარავებისათვის საჭირო ძიებისა და მოკვლევის დროს სისხლის სამართლის მაძიებელი ყველა თანამშრომელი ვალდებულია იმოქმედოს ამა დებულებაში აღნიშნული წესით.

41. სხვა და სხვა მინდობილობის აგენტმა უნდა იცოდეს იმ რაიონების ადგილმდებარეობა, სადაც მუშაობს, უნდა ცნობები ჰქონდეს აგრეთვე რაიონში მცხოვრებ დანაშაულებრივი ელემენტების ვინაობის შესახებ და განუწყვეტლივ ფარულად თვალყური ადევნოს მათ, განსაკუთრებით კი იმ პირთ და იმ ადგილებს, რომელნიც ჩამოთვლილია ამა დებულების 36 მუხ.

42. სასტიკად აკრძალულია დამნაშავე ელემენტებთან მეგობრობა, ან რაიმე ამხანაგური, ან და ქონებრივი ურთიერთობის დაჭერა. ხოლო მათგან საქმისათვის გამოსაყენებელი ფარული ცნობების მიღება შეიძლება და საჭიროც არის, მაგრამ ამ ელემენტებისაგან ცნობების მიღება სრულიად ც არ ნიშნავს იმას, რომ რწმუნებული თუ აგენტი მოვალე იყოს მათთან მეგობრობა ან რაიმე ამხანაგური უთიერთობა იქონიოს.

43. აგენტი მოვალეა ყველა ცნობა, რასაც კი მიიღებს ან გაიგებს, ან რაზედაც ამბავს მიუტანენ, მოახსენოს პირ დაპირ თავის რაიონის უფლებამოსილ რწმუნებულს.

44. მუშაობისათვის დანიშნულ საათზე აგენტი უნდა გამოცხადდეს სამმართველოში წერილობითი სამუშაოს შესასრულებლად მინდობილი საქმის გამო, რწმუნებულისათვის მოხსენების წარსადგენად და მისგან ძიებისათვის ახალი

благовременно, чтобы можно было назначить заместителя.

49. Для удостоверения служебного звания сотрудники Угрозыска снабжаются особыми удостоверениями, выдаваемыми за подписью и приложением печати Начальника Угрозыска.

50. При нахождении в командировках, вне своего служебного района, все сотрудники розыска должны иметь при себе кроме удостоверительных свидетельств, также и особые командировочные документы за подписью Начальника Угрозыска, которые обязательно регистрируется в местном Исполкоме, а в дальнейшем командируемые поступают согласно ст. 7 сего положения.

51. Всякое действие, при выполнении своих служебных обязанностей, не носящее негласно-розыскного характера, например, при арестах, обысках и пр., сотрудники Угрозыска обязаны начинать об'явлением своего должностного положения и своих полномочий, а равно и цели предпринимаемых ими действий.

52. Деятельность Угрозыскных органов не ограничивается временем. Для приема словесных и письменных заявлений и беззамедлительного принятия мер к производству розыска и дознания во всех уголовно-розыскных учреждениях устанавливаются суточные дежурства ответственных работников.

53. Дежурный, в случае особой важности, о всяком преступлении, которое стало ему известным во время дежурства, немедленно докладывает своему непосредственному Начальнику, который принимает на себя руководство расследованием.

В случаях, нетерпящих отлагательства, или за невозможностью установить связь с Начальником, дежурный принимает сам все неотложные меры к раскрытию преступления под свою личную ответственность.

54. Агент сдает свое дежурство заступившему его сотруднику по книге дежурства, ознакомив его со всеми происшествиями, ставшими известными за время дежурства, имеющимися по ним сведениями о при-

მინდობილობისა, განკარგულებისა და განმარტების მისაღებად.

45. სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის ყველა თანამშრომელი ვალდებულია ზრდილობიანად და ყურადღებით მოექცეს ყველა კერძო პირს, ვინც კი მას მიმართავს, მოთმინებით მოისმინოს მისი განცხადება, გამოკითხვების დროს არ იხმაროს რაიმე უხეში სიტყვა, მაგრამ ამასთან კანონის ასრულება მოითხოვოს მტკიცედ, თავდაჭერილად და მშვიდად იქცეოდეს.

46. სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის თანამშრომელს აეკრძალება ამა თუ იმ დანაშაულისათვის შეპყრობილი პირის გამოსატეხად ან მისგან ცნობის მისაღებად, მიმართოს რაიმე ფიზიკურ ძალადობას; ამგვარი ძალადობისათვის სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის თანამშრომელი კანონის ძალით უსასტიკეს პასუხისგებაში მიიცემა.

47. უკეთუ სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის თანამშრომელი სამსახურის გამო უნდა შევიდეს სადმე კერძო დაწესებულებასა, საჯარო ან საზოგადოებრივ ადგილას, და ამასთან მას არ შეუძლიან გამოამჟღავნოს თავისი წოდება, ან არ ექნება შესასვლელი ბილეთი, იგი მამართავს საერთო მილიციას დახმარებისათვის.

48. სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის თანამშრომელმა, უკეთუ იგი ავად გახდა, უნდა დაუყოვნებლივ შეატყობინოს ეს თავის უახლოეს უფროსს, რათა შესაძლებელი იყოს მოადგილე დაენიშნოს მინდობილი საქმის შესასრულებლად. რათა მოადგილე თავის დროზე იქნეს დანიშნული, ყველა თანამშრომელი მოვალეა მოხსენების წერილი შვებულების შესახებ წინდაწინვე წარუდგინოს თავის პირდაპირ უფროსს.

49. სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის თანამშრომელს, მისი სამსახურებრივი თანამდებობის დასადასტურებლად, ეძლევა ამავე მილიციის უფროსის მიერ ხელმოწერილი და ბეჭედდასმული განსაკუთრებული მოწმობა.

50. სისხლის სამართლის მძიებელი მილიციის თანამშრომელი მოვალეა მისი სამსახურის რაიონის გარეშე წარვლინების დროს თან იქონიოს, ვინობის დამადასტურებელი მოწმობის გარდა, აგრეთვე განსაკუთრებული წარვლინები-

нятых мерах к расследованию, а равно и не исполненными им поручениями. По сдаче дежурства дежурный немедленно является с рапортом к своему Н-ку о происшествиях и преступлениях за время его дежурства.

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии *А. Гегечкори.*

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии *Ал. Саларидзе.*

1924 г. Ноября 25.
Тифлис—Дворец.

Приложение к ст. 5 Положения.

ШТАТЫ

Управлений Уголовного Розыска.

1. Штаты Тифлисского Управления

1. Начальник Угрозыска	1
2. Помощник Нач.	1
3. Секретарь Управления	1
4. Уполномоченный	4
5. Агенты для поручений	24
6. Делопроизводитель	1
7. Регистратор канц. управления	1
8. Машинистки	3
9. Счетовод	1
10. Зав. Рег. Бюро	1
11. Регистратор Рег. Бюро	1
12. Зав. дактилоскопией и фот.	1
13. Комендант Управления	1
14. Пом. Коменданта	3
15. Надсмотрщ. муж. арест. пом.	3
16. „ жен. арест. пом.	3
17. Курьер	1
18. Уборщики	2
19. Шоффер	2
20. Пом. Шоффера	1
Всего	56

Штаты Батумского Управления

1. Начальник Милиции	1
2. Помощ. Начальника	1
3. Секретарь Управления	1
4. Уполномоченные	2
5. Агенты для поручений	14
6. Регистратор канц. управления	1
7. Машинистка	1

სათვის მიცემული და სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსის მიერ ხელმოწერილი დოკუმენტი, რომელსაც აუცილებლად რეგისტრაცია უნდა ექნეს ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტში, ხოლო შემდგომ წარვლენილი მოიქცევა ამა დებულების მე-7 მუხლისამებრ.

51. სისხლის სამართლის მილიციის თანამშრომელი ისეთი სამსახურებრივი მოქმედების შესრულების დროს, რასაც ბრა აქვს ფარული საძიებელი ხასიათი, მაგალითად: დატუსაღებისა, გაჩხრეკის დროს და სხვ., მოვალეა თავიდანვე გამოაცხადოს თავისი თანამდებობრივი მდგომარეობა და უფლებამოსილობა, აგრეთვე განზრახული მოქმედების მიზანიც.

52. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანოთა მუშაობის დრო განსაზღვრული არ არის. სიტყვიერი და წერილობითი განცხადების მისაღებად და ძიება-მოკვლევისათვის დაუყონებელი ღონისძიების მისაღებად სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ყველა დაწესებულებაში შემოღებულია პასუხისმგებელ მომუშავეთა მორიგეობა დღეღამობით.

53. მორიგე, განსაკუთრებულ შემთხვევაში, ყველა დანაშაულს, რასაც კი შეიტყობს მორიგეობის დროს, დაუყოვნებლივ მოახსენებს თავის უშუალო უფროსს, ხოლო ეს უკანასკნელი თავს იდებს ამ საქმის გამოკვლევის ხელმძღვანელობას.

იმ შემთხვევაში, უკეთუ განკარგულების გადადება არ შეიძლება, ან უკეთუ უფროსისათვის შეტყობინება შეუძლებელია, მორიგი, თავისი პირადი პასუხისმგებლობით, თვითონ მიიღებს ყველა საჭირო ღონისძიებას დანაშაულის აღმოსაჩენად.

54. მორიგე აგენტი მორიგეობას სხვა თანამშრომელს გადასცემს მორიგეობის დავთრისამებრ. ამასთანავე იგი გააცნობს ახალ მორიგეს რაც ამბავი მომხდარა ან გაუგია მორიგეობის დროს, რა ცნობებია შეკრეფილი ყველა ამ ამბავზე და რა ღონისძიება იქმნა მიღებული გამოსაკვლევად; აცნობებს აგრეთვე, თუ რა და რა მინდობილობა დარჩა მას შეუსრულებელი. მორიგეობის გადაცემისას, მორიგე დაუყოვნებლივ გამოცხადდება თავის უფროსთან და მოახსენებს,

8. Делопроизводитель рег. стола 1
9. Зав. дактилоскопией и фотогр. 1
10. Уборщик-рассыльной . . 1

Всего . . . 24

Зам. Председ. Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Гегечкори.*

Управ. Делами Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Саларидзе*

1924 г. 25 ноября.
Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თუ რა ამბავი და დანაშაული მოხდა მისი მორიგეობის დროს.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ა. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სალარიძე.**

1924 წ. ნოემბრის 25.
ტფილისი—სასახლე.

დანართი დებულების მე-5 მუხლისა.

შ ტ ა ტ ი

სისხლის სამართლის მაძიებილი მილიციის სამმართველოებისა.

I. ტფილისის სამმართველოს შტატი.

1.	სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსი	1
2.	უფროსის თანაშემწე	1
3.	სამმართველოს მდივანი	1
4.	რწმუნებული	4
5.	აგენტი სხვა და სხვა მინდობილობისათვის	24
6.	საქმის მწარმოებელი	1
7.	სამმართველოს კანცელარიის რეგისტრატორი	1
8.	მანქანით გადამწერი	3
9.	მოანგარიშე	1
10.	სარეგისტრაციო ბიუროს გამგე	1
11.	სარეგისტრაციო ბიუროს რეგისტრატორი	1
12.	ფოტოგრაფიისა და დაქტილოსკოპიის გამგე	1
13.	სამმართველოს კომენდანტი	1
14.	კომენდანტის თანაშემწე	3
15.	მეთვალყურე მამაკაცთა სატუსალოსი	3
16.	„ დედაკაცთა სატუსალოსი	3
17.	შიკრიკი	1
18.	ფარეში	2
19.	შოფერი	2
20.	შოფერის თანაშემწე	1
	ს უ ლ	56

II. ბათომის სამმართველოს შტატი.

1.	სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის უფროსი	1
2.	უფროსის თანაშემწე	1
3.	სამმართველოს მდივანი	1
4.	რწმუნებული	2
5.	აგენტი სხვა და სხვა მინდობილობისათვის	14

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

6. სამმართველოს კანცელარიის რეგისტრატორი 1
7. მანქანით გადამწერი 1
8. სარეგისტრაციო მაგიდის საქმის მწარმოებელი 1
9. ფოტოგრაფიისა და დაქტილოსკოპიის გამგე 1
10. ფარეში-გზირი 1

ს უ ლ 24

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. **გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. სარალიძე.**

1924 წ. ნოემბრის 25.

ტფილისი—სასახლე.

27. დადგენილება № 37

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

შრომის საქმეთა პროკურატურის შესახებ.

1. შრომის საქმეთა პროკურორის თანამდებობა უზენაეს სასამართლოსთან დაწესებულია საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სასამართლოს წყობილების დებულების 136 მუხ. ძალით. შრომის საქმეთა პროკურორს უზენაეს სასამართლოსთან დანიშნავს რესპუბლიკის პროკურორი შრომის სახალხო კომისართან შეთანხმებით.

2. შრომის საქმეთა სფეროში მას უფლება აქვს:

ა) აღძრას შრომის კანონთა დარღვევისათვის სასამართლოს წესით დევნა თანამდებობის და კერძო პირის წინააღმდეგ (სასამ. წყობ. დებ. 82 მუხ. «ა» პუნ.);

ბ) ზედამხედველობა გაუწიოს შრომის კანონთა დარღვევის საქმეთა მოკვლევასა და გამოძიებას;

გ) გადასწყვიტოს სამართალში მიცემის საკითხი «გ» პუნქტში აღნიშნული ხასიათის საქმის გამო, დაამტკიცოს საბრალმდებლო დასკვნა ამ საქმის გამო, ხოლო უკეთუ არ დაეთანხმება გამომძიებლის დასკვნას, შეადგინოს თავისი დასკვნა (სისხლის სამართლის საპრ. კოდ. 221—232 მუხ.);

27. Постановление № 37

Совета Народных Комиссаров Соц Сов. Респ. Грузии

О прокуратуре по трудовым делам.

1. Должность прокурора по трудовым делам при Верховном Суде учреждается на основании ст. 136 Положения о Судоустройстве ССР Грузии. Прокурор по трудовым делам при Верхсуде назначается Прокурором Республики по соглашению с Наркомтрудом.

2. В отношении трудовых дел ему принадлежит право:

а) возбуждения судебного преследования против должностных и частных лиц за нарушение законоположений о труде (п. «а» ст. 82 Полож. о Судоустройстве);

б) надзор за производством дознаний и следствия по всем делам о нарушениях Законов о Труде;

в) разрешения вопроса о предании суду по делам, указанным в п. «б», утверждения обвинительных заключений по этим делам, а в случае несогласия с заключениями следователей составления своих обвинительных заключений (ст. ст. 221—232 Угол. Проц. Кодекса);

г) участия в распорядительных за-

დ) მონაწილეობა მიიღოს გამწესრიგებელ სხდომაში სამართალში მიცემისა, საქმის მოსპობისა და სხვა საკითხის განხილვის დროს ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც ამ მონაწილეობას საჭიროდ მიიჩნევს (სასამ. წყობ. დებ. 94 მუხ. „ე“ პუნ.);

ე) ბრალმდებლობა გასწიოს სასამართლოში შრომის კანონთა დარღვევის საქმის გამო სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის წესისამებრ;

ვ) საკასაციო წესით პროტესტი შეიტანოს სასამართლოს განაჩენზე და დადგენილებაზე (სასამ. წყობ. დებ. „ზ“ პუნ.);

ზ) მოითხოვოს ზედამხედველობის წესით რესპუბლიკის პროკურორის იმ თანაშემწის მეშვეობით, რომელიც უზენაეს სასამართლოსთან იმყოფება, ყოველი საქმე რესპუბლიკის ყოველ სასამართლოდან, პროცესის რა სტადიაშიაც უნდა იყოს იგი (სისხლ. სამ. საპრ. კოდ. 439 მუხ.), და შეიტანოს მასზე პროტესტი სისხ.ლ სამ. საპრ. კოდ. 440 მუხლისამებრ;

თ) აღძრას შრომის უფლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე სამოქალაქო საქმე და აგრეთვე ჩაერიოს ასეთ საქმეში, პროცესის რა სტადიაშიაც უნდა იყოს იგი (სამოქ. სამ. საპრ. კოდ. 2 მუხ.);

ი) აღძრას საკითხი წინა პუნქტში აღნიშნულ კატეგორიის სამოქალაქო საქმის გადასინჯვის შესახებ, აგრეთვე მოითხოვოს ისეთი საქმე, რომლის გამოც დადგენილი გადაწყვეტილება უკვე შესულია კანონიერ ძალაში, და პროტესტი შეიტანოს მასზე რესპუბლიკის პროკურორის მეშვეობით (სამოქ. სამ. საპრ. კოდ. 252 და 254 მუხ.);

კ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს ადგილობრივ პროკურორებს შრომის საქმეთა სფეროში ამა თუ იმ საქმის გამო წინადადებისა და განმარტების მიცემით.

შენიშვნა. განმარტება, როდესაც მას ცირკულიარული ხასიათი აქვს, უნდა დამტკიცებულ იქნეს რესპუბლიკის პროკურორის უფროსი თანაშემწის მიერ.

3. შრომის საქმეთა პროკურორი თავის ფუნქციებს განახორციელებს უმეშვეოდ ან თავის თანაშემწეთა მეშვეობით, რომელთაც შრომის საქმეთა პროკურორის წარდგენით დანიშნავს რესპუბლიკის პროკურორი.

4. უზენაეს სასამართლოსთან მყოფი შრომის საქმეთა პროკურორი თავის მო-

седаниях по вопросам о предании суду, о прекращении дел и проч. во всех тех случаях, когда Прокурор признает свое участие в этих заседаниях необходимым (п. «д» ст. 94 Полож. о Судоустройстве);

д) поддержания обвинений на суде по делам о нарушениях законов о Труде по правилам Уголовно-Процессуального Кодекса;

е) опротестования судебных приговоров и определений в порядке касационном (п. «ж» ст. 94 Полож. о Судоустройстве);

ж) истребования в порядке надзора через Пом. Прокурора Республики при Верхсуде (ст. 439 УПК) дел из любого суда Республики в любой стадии процесса и опротестования их в порядке ст. 440 УПК;

з) возбуждения гражданских дел, вытекающих из трудовых правоотношений, а также и вступления в них в любой стадии процесса (ст. 2 ГПК);

и) возбуждения вопроса о пересмотре гражданских дел указанной в предыдущем пункте категории, а также и истребования дел, по коим решения вступили в законную силу, и опротестования их через Прокурора Республики (ст. ст. 252 и 254 ГПК);

к) руководство деятельностью местных Прокуроров в отношении трудовых дел путем дачи указаний и раз'яснений по отдельным делам.

Примечание. Указания и раз'яснения, носящие характер циркулярных, должны быть утверждены Старшим Помпрокурора Республики.

3. Прокурор по трудовым делам осуществляет свои функции или непосредственно или через своих помощников, назначаемых Прокурором Республики по представлению Прокурора по трудовым делам.

4. В своей деятельности Прокурор по трудовым делам при Верхсуде подчиняется непосредственно Помощнику Прокурора Республики при Верхсуде, перед коим обязан отчетностью в установленные сроки.

5. Прокурор по трудовым делам при Верхсуде имеет постоянное местопребывание при НКТ, возглавляя Бюро надзора НКТ по трудовым де-

ქმედებაში უმეშველოდ ემორჩილება რეს-პუბლიკის პროკურორის თანაშემწეს, რომელიც უზენაეს სასამართლოსთან იმ-ყოფება, და განსაზღვრულ ვადაზე უდ-გენს მას ანგარიშს.

5. უზენაეს სასამართლოსთან მყოფ შრომის საქმეთა პროკურორს მუდმივი სამყოფელი ადგილი აქვს შრომის სა-ხალხო კომისარიატში; იგი სათავეში უდგას შრომის სახალხო კომისარიატის, შრომის საქმეთა ზედამხედველობის ბი-უროს და გამოიყენებს მის ტეხნიკურ აპარატს.

6. იუსტიციის სახალხო კომისარს დაე-ვალება, შრომის სახალხო კომისარიატ-თან ერთად, გამოსცეს ინსტრუქციები შრომის საქმეთა პროკურატურისა და იუსტიციისა და შრომის სახალხო კომი-სარიატების ადგილობრივ ორგანოთა ურთიერთობის შესახებ და შრომის სა-ქმეთა მოკვლევისა და წინასწარი გამო-ძიების წესის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს თავმჯ. მოადგ. **ა. გეგეჭკორი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭ. საქმ. მმართვ. **ალ. სალარიძე.**

1924 წ. ოქტომბრის 25.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-272 №-ში 1924 წ. ოქტომბრის 28.

лам и пользуясь его техническим аппаратом.

Народному Комиссару Юстиции совместно с Народным Комиссариатом Труда издать инструкцию о взаимоотношениях Трудовой Прокуратуры с местными органами Наркомюстиции и Наркомтруда и о порядке производства дознаний и предварительных следствий по трудовым делам.

Зам. Председ. Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Гегечкори.*

Управ. Делами Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии *А. Саларидзе.*

1924 г. 25 октября.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 272 от 28 октября 1924 г.

Главлит № 408. Заказ № 1237. Тираж 1000.

3-я типография Полиграфотдела ВСНХ Грузии.